

Δ11	ΕΝΤΥΠΟ ΑΠΟΨΕΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΕΡΓΟΥ Η΄ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ
-----	--

ΠΡΟΣ: 1) <u>Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, Τμήμα Υποδομών, Διαχείρισης Στερεών και Υγρών Αποβλήτων, Υδραυλικών Έργων, Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Δικτύων τους</u> 2) <u>Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού - Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας</u> 3) <u>Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας</u> 4) <u>Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας Νότιας Ελλάδος - Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς – ΥΠΠΟ</u> 5) <u>Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού - Υπουργείο Τουρισμού</u> 6) <u>Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου</u> 7) <u>Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων - Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού</u> 8) <u>Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας Π.Ε. Λακωνίας- Περιφέρειας Πελοποννήσου</u> 9) <u>Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων - Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού</u> 10) <u>Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Πελοποννήσου</u>	Ημερομηνία: Αρ. Πρωτοκόλλου (Εξερχομένου):..... Αρ. Πρωτοκόλλου (εισερχομένου):..... Περιβαλλοντική Ταυτότητα (ΠΕΤ) έργου ή δραστηριότητας:..... (συμπληρώνεται από αρμόδια περιβαλλοντική αρχή)
--	---

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ (Συμπληρώνεται αν ο υπογράφων το έντυπο εκφράζει τις προσωπικές του απόψεις)	
1.1. ΟΝΟΜΑ: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	
1.2. ΕΠΩΝΥΜΟ: ΤΣΑΚΟΥ	
1.3. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: ΙΔ.ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	
1.4 Α.Δ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:	
1.5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	
ΟΔΟΣ: ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗ: ΝΕΑΠΟΛΗ ΒΟΙΩΝ Τ.Κ.: 2053	ΑΡΙΘΜΟΣ: 21
1.6. ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 6932601796	
1.7 FAX:	

1.8. EMAIL: katerinamandalis@yahoo.gr

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ (Συμπληρώνεται αν ο υπογράφων το έντυπο εκπροσωπεί κάποιον φορέα)

2.1. ΕΠΩΝΥΜΙΑ

2.2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

2.3. ΠΕΡΙΟΧΗ:

2.4. Τ.Κ.:

2.5. ΤΗΛΕΦΩΝΟ:

2.6. FAX:

2.7. EMAIL:

2.8. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

2.9. ΘΕΣΗ: 2.10. EMAIL:

3. ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ Ή ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΔΥΟ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΑΣΠΗΕ) ΙΣΧΥΟΣ 29,7 MW ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ «ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ» ΚΑΙ «ΚΡΙΘΙΝΑ», Δ.Ε ΒΟΙΩΝ, ΔΗΜΟΥ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ, Π.Ε ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΠΕΤ

2207800828 & 2205775428

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΟΛΙΩΝ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΔΥΟ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΑΣΠΗΕ) ΙΣΧΥΟΣ 29,7 MW ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ «ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ» ΚΑΙ «ΚΡΙΘΙΝΑ», Δ.Ε ΒΟΙΩΝ, ΔΗΜΟΥ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ, Π.Ε ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

1. Οι Αιολικοί Σταθμοί Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η Κλιματική Αλλαγή και η Βιοποικιλότητα

Οι Αιολικοί Σταθμοί Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ), είναι βιομηχανικές εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Μέσα στους στόχους της Ελλάδας για περιβαλλοντική ανάπτυξη οι ΑΣΠΗΕ αποτελούν έναν από τους κεντρικούς άξονες αυτήν την περίοδο. Πέρα όμως από τα αναμφισβήτητα οφέλη τους πρέπει να έχουμε πάντα κατά νου ότι, όπως κάθε βαριά βιομηχανική δραστηριότητα, μια εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ έχει επιπτώσεις στο περιβάλλον και στη βιοποικιλότητα οι οποίες μεγεθύνονται όταν αυτή πραγματοποιείται σε περιοχές με

υψηλή οικολογική και πολιτιστική αξία (όπως οι περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 και τα τοπία διεθνούς σημασίας) (*Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία, Μάρτιος 2020*)

Η αιολική ενέργεια είναι μία από τις μορφές Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και οι ΑΣΠΗΕ είναι μία από τις εφαρμογές της αιολικής ενέργειας, η ανάπτυξη των οποίων αποτελεί έναν από τους πυλώνες για τη μείωση των εκλυόμενων ποσοτήτων αερίων του θερμοκηπίου ώστε να αντιμετωπιστεί το ανθρωπογενές σκέλος της κλιματικής αλλαγής. Αυτή τη στιγμή όμως, **οι ΑΣΠΗΕ προωθούνται στα μέσα και από τις μεγάλες εταιρίες σαν τον κεντρικό πυλώνα της περιβαλλοντικής ανάπτυξης στην Ελλάδα, συχνά μη λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα, τις τοπικές κοινωνίες, το συνολικό κόστος στη διάρκεια της ζωής τους, καθώς και το πραγματικό κόστος αποκαθήλωσης (σύμφωνα με μελέτες το κόστος αποκαθήλωσης μιας μέσης ανεμογεννήτριας ανέρχεται σε 165.000€), διαχείρισης των υλικών (χιλιάδες τόνοι τσιμέντου και σίδηρου) και αποκατάστασης του Περιβάλλοντος.**

Με βάση τη συνοπτική έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος – “*Το Ευρωπαϊκό Περιβάλλον: Κατάσταση και Προοπτικές 2020 - για τη μετάβαση σε μια Ευρώπη βιώσιμης ανάπτυξης και ανάσχεσης της ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής*” **τονίζεται, πέρα από κάθε αμφισβήτηση, ότι:**

«Ο αντίκτυπος του ανησυχητικού ρυθμού απώλειας της βιοποικιλότητας στην Ευρώπη είναι τόσο καταστροφικός όσο η κλιματική αλλαγή»

Επιπλέον σύμφωνα με α) την παραπάνω έκθεση, β) την έκθεση της Διακυβερνητικής Πλατφόρμας για την κλιματική αλλαγή, γ) την έκθεση της Διακυβερνητικής Πλατφόρμας για τη βιοποικιλότητα και τις οικοσυστημικές υπηρεσίες και δ) μία επιπλέον έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος για την κλιματική αλλαγή καταγράφονται τα εξής σημαντικά συμπεράσματα:

- I. Η απώλεια της βιοποικιλότητας και η κλιματική αλλαγή είναι οι δύο εξίσου σημαντικές παγκόσμιες κρίσεις που δρουν συνεργιστικά και θέτουν σε κίνδυνο το μέλλον της ανθρωπότητας. Τα τελευταία 50 χρόνια ο ρυθμός απώλειας της βιοποικιλότητας εξαιτίας των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων έχει ενταθεί σε τέτοιο βαθμό που πλέον είναι αδιαμφισβήτητο ότι διανύουμε την 6η μαζική εξαφάνιση ειδών στην ιστορία της Γης.
- II. Η βιοποικιλότητα συνεισφέρει σημαντικά στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και στο μετριασμό των επιπτώσεων της.

- III. Η κλιματική αλλαγή αποτελεί μεν απειλή για τη βιοποικιλότητα αλλά είναι μικρότερης σημασίας σε σχέση με την άμεση καταστροφή και υποβάθμιση των οικοσυστημάτων από τις ανθρωπογενείς παρεμβάσεις όπως τα αναπτυξιακά έργα σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές.

Η εκτεταμένη εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ στα βουνά και ειδικά εντός ή και γειτονικών περιοχών NATURA 2000 όπως στην περίπτωση της Χερσονήσου Καβομαλιά θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα. Η Ελλάδα οφείλει να προστατεύσει το φυσικό περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα καθώς διαφέρει πολύ γεωμορφολογικά από χώρες της Ευρώπης που πρωτοστατούν στην ανάπτυξη ΑΣΠΗΕ. Χρειαζόμαστε ένα οργανωμένο πλαίσιο ανάπτυξης που να σέβεται τη γεωμορφολογία της χώρας, να έχει ως κεντρικό άξονα τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας και να προστατεύει τις τοπικές κοινωνίες που στηρίζονται στον τουρισμό.

2. Οι Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Βιοποικιλότητα και η Χερσόνησος του Καβομαλιά

Η παρούσα ΜΠΕ συμπεραίνει ότι το σχεδιαζόμενο έργο δεν θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στην Βιοποικιλότητα της περιοχής αλλά ουσιαστικά δεν εξετάζει αντικειμενικά τα δεδομένα όπως ορίζει η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η Ανακοίνωση Αρ.7730-18/11/2020 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα έργα αιολικής ενέργειας και τη νομοθέτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία της φύσης τις οποίες σας προκαλούμε να εξετάσετε λεπτομερώς καθώς ορίζουν και επιτάσσουν στα κράτη μέλη της Ε.Ε. τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να χωροθετούνται οι εκάστοτε αιολικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (ΑΣΠΗΕ).

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη βιοποικιλότητα, η οποία σήμερα υφίσταται πιέσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε πρόσφατα ανακοίνωση σχετικά με τη στρατηγική της Ε.Ε. για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, στόχος της οποίας είναι να τεθεί σε πορεία ανάκαμψης έως το 2030, με οφέλη για τους πολίτες, το κλίμα και τον πλανήτη.

Αυτή η στρατηγική περιλαμβάνει δεσμεύσεις και δράσεις προς υλοποίηση έως το 2030, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ενός μεγαλύτερου πανευρωπαϊκού δικτύου προστατευόμενων περιοχών στη ξηρά και τη θάλασσα, με βάση τις υφιστάμενες περιοχές

NATURA 2000, με αυστηρή προστασία και για τις περιοχές με υψηλή αξία, από άποψη βιοποικιλότητας και κλίματος. Μια τέτοια συνθήκη αποτελεί και η Χερσόνησος του Καβομαλιά αφού διαθέτει όλα τα παραπάνω ποιοτικά χαρακτηριστικά ενώ παράλληλα φιλοξενεί δύο περιοχές Natura, ένα Καταφύγιο Άγριας Ζωής και προορίζεται ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους.

Η αιολική ενέργεια να μεν συμβάλλει στη διατήρηση της βιοποικιλότητας μέσω της μείωσης των εκπομπών αερίων αλλά, εάν η τοποθεσία των ΑΣΠΗΕ δεν είναι καλή ή εάν ο σχεδιασμός τους είναι ανεπαρκής, τα αιολικά πάρκα μπορεί να συνιστούν απειλή για ευάλωτα είδη και οικοτόπους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προστατεύονται.

Τα εν λόγω δύο (2) αιολικά πάρκα, μαζί με άλλα (19) δεκαεννιά, τοποθετούνται σε μια στενή λωρίδα γης 5-6 χλμ. όπου προγραμματίζεται η ίδρυση Περιφερειακού Πάρκου και Τοπίου Διεθνούς Αξίας και αποτελεί ένα σημαντικό διάδρομο μετανάστευσης πουλιών. Υπάρχουν σημαντικά στοιχεία για την ορνιθοπανίδα τα οποία δεν λαμβάνονται αντικειμενικά υπόψη όπως το φώλιασμα του υπό εξαφάνιση σπιτσαετού και πολλών άλλων σημαντικών ειδών. Επιπλέον, η περιοχή παρουσιάζει πολύ σημαντικό ενδιαφέρον για τη χλωρίδα με σπάνια ενδημικά είδη που τελούν υπό εξαφάνιση και θα πρέπει να προστατευθούν.

Βάσει των παραπάνω, η συγκεκριμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ενώ αναφέρεται στην αξία της βιοποικιλότητας της χερσονήσου του Καβομαλιά δεν κάνει ενδελεχή εκτίμηση των επιπτώσεων βάσει των Ευρωπαϊκών στόχων διατήρησης περιοχής.

Εν κατακλείδι, είμαστε βέβαιοι ότι οι εν λόγω ΑΣΠΗΕ έρχονται σε πλήρη αντιπαράθεση με τις προσαγές της Ε.Ε. για την προστασία της βιοποικιλότητας και θεωρούμε ότι οποιαδήποτε προσφυγή σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο θα κρίνει τους συγκεκριμένους ΑΣΠΗΕ παράνομους με νομικές συνέπειες για αυτούς που θα τους αδειοδοτήσουν.

Τονίζουμε εκ νέου, την αναγκαιότητα του χαρακτηρισμού του Καβομαλιά ως προστατευόμενο τοπίο διεθνούς αξίας σύμφωνα και με αυτά που ορίζει ο Νόμος 3937/2011 για την προστασία των οικοτόπων και της βιοποικιλότητας, ο Νόμος 3827/2010 για την Ευρωπαϊκή Συμφωνία για το Τοπίο κλπ.

3. Μελέτη του εποπτευόμενου από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Υ.Φ.ΥΠΕ.Κ.Α.) χαρακτηρίζει τη Χερσόνησο του Καβομαλιά ως Ζώνη Αποκλεισμού για ΑΣΠΗΕ καθώς είναι σημαντική για τη διατήρηση της Βιοποικιλότητας στην Ελλάδα.

Ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής υπάγεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας βάσει του Νόμου 4685/2020. Ο Ο.Φ.Υ.ΠΕ.Κ.Α. έχει ως σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, την προώθηση και υλοποίηση δράσεων αειφόρου ανάπτυξης, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την υποστήριξη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας προς τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος.

Εντύπωση μας προκαλεί η χρηματοδοτούμενη από τον Ο.Φ.Υ.ΠΕ.Κ.Α. έρευνα, με ανάδοχο το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, *“Πρόταση Χωροθέτησης χερσαίων ΑΣΠΗΕ στην Ελλάδα για Καθαρή Ενέργεια Χωρίς Επιπτώσεις στη Βιοποικιλότητα”* όπου αναφέρεται μεν η σημασία της “στροφής” προς την “πράσινη ενέργεια” αλλά ταυτόχρονα, κρούει τον κώδωνα του κινδύνου της μη αναστρέψιμης καταστροφής της Βιοποικιλότητας από την εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές . [The biodiversity-wind energy-land use nexus in a global biodiversity hotspot - ScienceDirect](#)

Η έρευνα αποδεικνύει ότι είναι σημαντική η προστασία και διατήρηση και των οικοτόπων μεγάλης οικολογικής αξίας πέρα των περιοχών Natura 2000. Προτείνει τη χωροθέτηση ΑΣΠΗΕ σε “υποβαθμισμένες οικολογικά ζώνες” και προσδιορίζει τη Χερσόνησο του Καβομαλιά ως Ζώνη Αποκλεισμού ΑΣΠΗΕ. [1-s2.0-S0048969720380025-gr3_lrg.jpg \(2864x2638\) \(els-cdn.com\)](#)

Βάσει της συγκεκριμένης έρευνας το προτεινόμενο έργο βρίσκεται εξ'ολοκλήρου εντός της χερσαίας ζώνης αποκλεισμού για ΑΣΠΗΕ των οικολογικά ευαίσθητων περιοχών και τοπίων της χώρας, η οποία περιλαμβάνει τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 και τις ζώνες πολύ χαμηλής και χαμηλής κατάτμησης εκτός του δικτύου Natura, όπου προστατεύεται αποτελεσματικά η βιοποικιλότητα, συμπεριλαμβάνοντας τα είδη

Ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος διατήρησης, τις Περιοχές Άνευ Δρόμων και τις Αδιατάρακτες Φυσικές Περιοχές. <https://data.mendeley.com/datasets/kh3fjww93t/3>

Ζώνη Αποκλεισμού ΑΣΠΗΕ. Το προτεινόμενο έργο εντάσσεται ξεκάθαρα σε Ζώνη Αποκλεισμού για ΑΣΠΗΕ

4. Μελέτες του Εργαστηρίου Διατήρησης Βιοποικιλότητας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων για τις Περιοχές Άνευ Δρόμων (ΠΑΔ) και τις Αδιατάρακτες Φυσικές Περιοχές (ΑΦΠ) ως εργαλεία Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, δυνητικά, αποκλείουν το προτεινόμενο έργο.

Κατάτμηση Οικοτόπων - Δρόμοι – Αλλαγή Χρήσης Γης σε Τεχνητές Επιφάνειες και Βιοποικιλότητα.

Η μεγαλύτερη απειλή για τη βιοποικιλότητα είναι η αλλαγή χρήσης γης. Η κυριότερη επίπτωση των ΑΣΠΗΕ που επηρεάζει οριζόντια τη βιοποικιλότητα είναι η απώλεια και ο κατακερματισμός των φυσικών οικοσυστημάτων μέσω της διάνοιξης νέων δρόμων και της μετατροπής της γης σε τεχνητές επιφάνειες για την εγκατάσταση ανεμογεννητριών. Δυστυχώς η Ελλάδα κατατάσσεται στις πρώτες θέσεις αύξησης του δείκτη κατάτμησης τοπίου (Landscape Fragmentation Indicator: κατακερματισμός οικοσυστημάτων σε μικρότερα τμήματα λόγω δρόμων και λοιπών τεχνητών επιφανειών).

Οι δρόμοι και η επέκταση του οδικού δικτύου σε φυσικά οικοσυστήματα, πόσο δε μάλλον σε μία στενωπό γης 5-6 χλμ. όπως αυτή του Καβομαλιά, σχετίζονται άμεσα με τις κύριες αιτίες απώλειας της βιοποικιλότητας.

Η ΜΠΕ πρέπει να απορριφθεί καθώς το προτεινόμενο έργο τοποθετείται σε μια επιφάνεια γης που αφενός είναι όμορη με Αδιατάρακτη Φυσική Περιοχή (ΑΦΠ) και αφετέρου δύναται να χαρακτηριστεί ως Περιοχή Άνευ Δρόμων (ΠΑΔ) σύμφωνα και με ανάλογη μελέτη του Εργαστηρίου Διατήρησης Βιοποικιλότητας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Οι Περιοχές Άνευ Δρόμων (ΠΑΔ) είναι εκείνες οι χερσαίες περιοχές οι οποίες έχουν έκταση άνω του 1 τετρ. χλμ. και απέχουν πάνω από 1 χλμ. από τον πλησιέστερο δρόμο (<https://doi.org/10.13140/RG.2.2.33332.27526>).

Η μελέτη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων αναφέρει: *«Παρά τα σημαντικά οφέλη της ύπαρξης χρηστικού οδικού δικτύου, οι δρόμοι σχετίζονται με τις πέντε κυριότερες αιτίες της απώλειας της βιοποικιλότητας παγκοσμίως, οι οποίες είναι κατά φθίνουσα σειρά σοβαρότητας: η αλλαγή χρήσης γης, η άμεση εκμετάλλευση των πόρων, η κλιματική αλλαγή, η ρύπανση και τα εισβλητικά είδη. Οι δρόμοι θεωρούνται επομένως μία από τις βασικότερες αιτίες της απώλειας της βιοποικιλότητας και της υποβάθμισης της λειτουργίας των οικοσυστημάτων παγκοσμίως, ιδίως όταν εισέρχονται σε φυσικά οικοσυστήματα και πρώην αδιατάρακτες περιοχές.*

Τα ενδιαίτηματα των ειδών συρρικνώνονται, οι πληθυσμοί απομονώνονται, η θνησιμότητα της άγριας πανίδας από προσκρούσεις σε οχήματα στο οδικό δίκτυο αυξάνεται.

Παράλληλα, όλες οι οικοσυστημικές υπηρεσίες που συνδέονται με το έδαφος, όπως η αποικοδόμηση ή ο κύκλος του αζώτου χάνονται, αφού το έδαφος σφραγίζεται και μετατρέπεται σε τεχνητή γη. Έμμεσες είναι οι επιπτώσεις και στην ανθρώπινη υγεία με την αύξηση της ρύπανσης και τη διευκόλυνση της εξάπλωσης ασθενειών».

Υπό το πρίσμα της συγκεκριμένης μελέτης, **«η Ελληνική Πολιτεία, στην προσπάθειά της να διαμορφώσει μια εθνική πολιτική για τη μείωση του κατακερματισμού του τοπίου, της απώλειας της βιοποικιλότητας και της υποβάθμισης των οικολογικών λειτουργιών των οικοσυστημάτων της Ελλάδας από τους δρόμους, προχωράει άμεσα στη θεσμοθέτηση της απαγόρευσης κάθε νέας διάνοιξης δρόμου ή δημιουργίας τεχνητών επιφανειών εντός**

των Περιοχών Άνευ Δρόμων (ΠΑΔ), ως μέσο προστασίας της μοναδικής βιοποικιλότητάς τους» (Συνέντευξη υφυπουργού Περιβάλλοντος Γ. Αμυρά στην «Καθημερινή» στις 24.11.2021).

Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και ο Πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης όταν τον περασμένο Ιούνιο σε δημόσια δήλωση του, ανέφερε τα εξής: *‘Δεν θα πάμε να καταστρέψουμε κάτι για να φτιάξουμε κάτι καινούργιο. Το οποίο σημαίνει ότι υπάρχουν ορεινοί όγκοι στους οποίους δεν υπάρχουν δρόμοι, δεν θα γίνουν δρόμοι καθόλου, όμως. Δεν θα γίνουν δρόμοι ούτε για ΑΠΕ ούτε για ορεινή κτηνοτροφία..’*

Το σχεδιαζόμενο έργο με τη διάνοιξη νέας οδοποιίας και την εγκατάσταση των ανεμογεννητριών θα προκαλέσει την κατάτμηση υποψήφιας ΠΑΔ με σοβαρότατες επιπτώσεις στο περιβάλλον, την ίδια στιγμή που προωθείται άμεσα και νομοθετικά η προστασία αυτών των περιοχών. Στην παρακάτω εικόνα απεικονίζεται ο άνευ προηγουμένου κατακερματισμός του τοπίου και η υποβάθμιση της βιοποικιλότητας.

Διάνοιξη Οδών και Εγκατάσταση Ανεμογεννητριών σε υποψήφιες Περιοχές Άνευ Δρόμων και Αδιατάρακτες Φυσικές Περιοχές (ΑΦΠ) όπου φαίνεται ξεκάθαρα η κατάτμηση και υποβάθμιση του τοπίου.

Τα 9.000 μέτρα διάνοιξης νέων δρόμων για τα αιολικά Κριθίνα και Αγία Κυριακή, πρόκειται να διανοιχτούν στον μεγαλύτερο αδιατάρακτο βιότοπο της χερσονήσου του Μαλέα, έκτασης περίπου 90 τετραγωνικών χιλιομέτρων στο οποίο δεν υπάρχει κανένας δρόμος, ούτε άλλο έργο ανθρώπινης δραστηριότητας και οι διανοίξεις αυτές είναι ενάντια στην προστασία από κατακερματισμό αδιατάρακτων βιοτόπων.

Λαμβάνοντας υπόψη τη συγκεκριμένη ΜΠΕ συνδυαστικά με αυτές που έχουν ήδη κατατεθεί για δημόσια διαβούλευση, παρατηρούμε ότι για τους έντεκα (11) από τους δεκαεννιά (19) έως τώρα σχεδιαζόμενους ΑΣΠΗΕ, καταγράφονται 73 νέα χιλιόμετρα οδοποιίας μόνο για την εγκατάσταση των Α/Γ και χωρίς να προσμετρώνται σε αυτά, τα γήπεδα εγκατάστασης Α/Γ, η διάνοιξη των ελάχιστων υφιστάμενων δασικών δρόμων και μονοπατιών και τα εκατοντάδες χιλιόμετρα για τη διασύνδεση των ΑΣΠΗΕ με το δίκτυο υψηλής τάσης.

Εάν στα παραπάνω συνυπολογίσουμε το σύνολο των εκατομμυρίων μ³ υλικών που θα εκσκαφθούν και για τα 19 Αιολικά Πάρκα, είμαστε βέβαιοι ότι γίνεται κατάφωρη καταπάτηση της χερσονήσου του Καβομαλιά και όλες οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων θα πρέπει να απορριφθούν. Η υπέρμετρη ανάπτυξη χωρίς κατάλληλο σχεδιασμό έχει καταστρεπτικά και μη αναστρέψιμα αποτελέσματα για την περιοχή συμβάλλοντας στην επιδείνωση της κλιματικής αλλαγής.

5. Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.)

Στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) διευκρινίζεται ότι, μέχρι το 2030, ο στόχος για παραγωγή ηλεκτρισμού μέσω αιολικής ενέργειας (εγκατεστημένη ισχύς αιολικών) είναι 7,05 GW. Στην Ελλάδα, σήμερα, βρίσκονται ήδη σε λειτουργία ΑΣΠΗΕ συνολικής ισχύος 4,534 GW.

Άρα, για να καλυφθεί ο στόχος του 2030, μέσα στα επόμενα 8 χρόνια τα υπόλοιπα **2,516 GW** μπορούν να παραχθούν από τα **14 και πλέον GW** που διαθέτουν σήμερα οι αδειοδοτημένοι ΑΣΠΗΕ εκτός περιοχών NATURA ή περιοχών υψηλής περιβαλλοντικής αξίας.

Δηλαδή, αρκεί να εγκατασταθεί μόλις το 17,98% των ήδη αδειοδοτημένων ΑΣΠΗΕ εκτός περιοχών NATURA και οικολογικά ευαίσθητων περιοχών, όπως αυτή του Καβομαλιά, για να υπερκαλυφθεί ο στόχος του Ε.Σ.Ε.Κ. για το 2030.

6. Συνεισφορά Δήμου Μονεμβασιάς σε Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας μέσω Αιολικών ΑΠΕ

Η περιοχή από το Ζάρακα ως την απόληξη του Καβομαλιά χαρακτηρίζεται από ένα υψηλό αιολικό δυναμικό και έχει ανακηρυχθεί από την Πολιτεία ως Περιοχή Ενεργειακής Προτεραιότητας. Παρόλα αυτά, η αιολική ενεργειακή συνεισφορά του Δήμου στις μελλοντικές δεσμεύσεις της χώρας έχει ήδη υπερκαλυφθεί σε επίπεδο παραγωγής ενέργειας μέσω ΑΣΠΗΕ. Ήδη λειτουργούν ή έχουν άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας 15 ΑΣΠΗΕ με 166 συνολικά Α/Γ.

7. Μεθοδευμένη και Πλήρης Απουσία Συνεκτίμησης Όλων των Σχεδιαζόμενων ΑΣΠΗΕ στην Περιοχή

Δεν υπάρχει συνεκτίμηση των επιπτώσεων από το σύνολο των ΑΣΠΗΕ που έχουν προταθεί στην περιοχή. Η μελέτη θεωρείται ελλιπής καθώς απουσιάζει η αξιολόγηση των σωρευτικών επιπτώσεων που θα προκληθούν από συναφή έργα (19 ΑΣΠΗΕ) στην ευρύτερη περιοχή. Επιπλέον, δεν υφίσταται καμία δέουσα εκτίμηση ούτε επισυνάπτεται κάποια **Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης**.

Αντιθέτως, βάσει της κατατεθειμένης Δέουσας Εκτίμησης, προτείνεται η αξιολόγηση των επιπτώσεων στην ορνιθοπανίδα, τις νυχτερίδες και τα τσακάλια, αφού ξεκινήσει η κατασκευή του έργου. Προφανώς κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό καθώς μόνο ο θόρυβος από τις εργασίες θα επηρεάσει κατάφωρα το αποτέλεσμα της μελέτης.

Το έργο αυτό, 2 ΑΣΠΗΕ, μαζί με τα υπόλοιπα 19 που σχεδιάζονται, απειλούν με καταστροφή τον οικότοπο της χερσονήσου του Καβομαλιά. **Οι υπό σχεδιασμό ΑΣΠΗΕ δημιουργούν ένα**

μέτωπο συνολικού μήκους 25 χλμ. (Κούνος - Φάρος Καβομαλιά) σε μία στενή χερσόνησο μέσου πλάτους 5-6 χλμ. (στην έκταση που χωροθετούνται τα 19 αιολικά πάρκα, το πλάτος της χερσονήσου είναι από 8 χλμ. έως 3 χλμ., εξαιρουμένης της απόληξης της Χερσονήσου Μαλέα, όπου στενεύει περισσότερο).

Το συγκεκριμένο έργο με τους 2 ΑΣΠΗΕ καλύπτει μια απόσταση 3,5χλμ. Η ΜΠΕ παρουσιάζει τα εξής:

Για τον ΑΣΠΗΕ στη θέση «ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ» Εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ εντός γηπέδου αποτελούμενου από τέσσερις (4) Α/Γες τύπου VESTAS – V117, με πυλώνα 91,5μ και διάμετρο φτερωτής 117μ (Συνολικό Ύψος 150 μέτρα), ονομαστικής ισχύος 4,2 MW εκάστη, ήτοι συνολικής ισχύος 16,5 MW.

- Διαμόρφωση πλατειών ανέγερσης Α/Γων συνολικής επιφάνειας κατάληψης 22,1 στρ.

Για τον ΑΣΠΗΕ στη θέση «ΚΡΙΘΙΝΑ» εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ εντός γηπέδου εμβαδού αποτελούμενου από τέσσερις (4) Α/Γες τύπου VESTAS – V117, με πυλώνα 91,5μ και διάμετρο φτερωτής 117μ (Συνολικό Ύψος 150 μέτρα), ονομαστικής ισχύος 3,45 MW εκάστη, ήτοι συνολικής ισχύος 13,2 MW.

- Διαμόρφωση πλατειών ανέγερσης Α/Γων συνολικής επιφάνειας κατάληψης 17,8 στρ.

Κατασκευή υπόγειου δικτύου διασύνδεσης μέσης τάσης 33 Κν μεταφοράς της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τον οικίσκο ελέγχου του ΑΣΠΗΕ στο Υ/Σ 150/33 Κν στη θέση ΚΟΥΝΟΣ συνολικού μήκους 40.329 m.

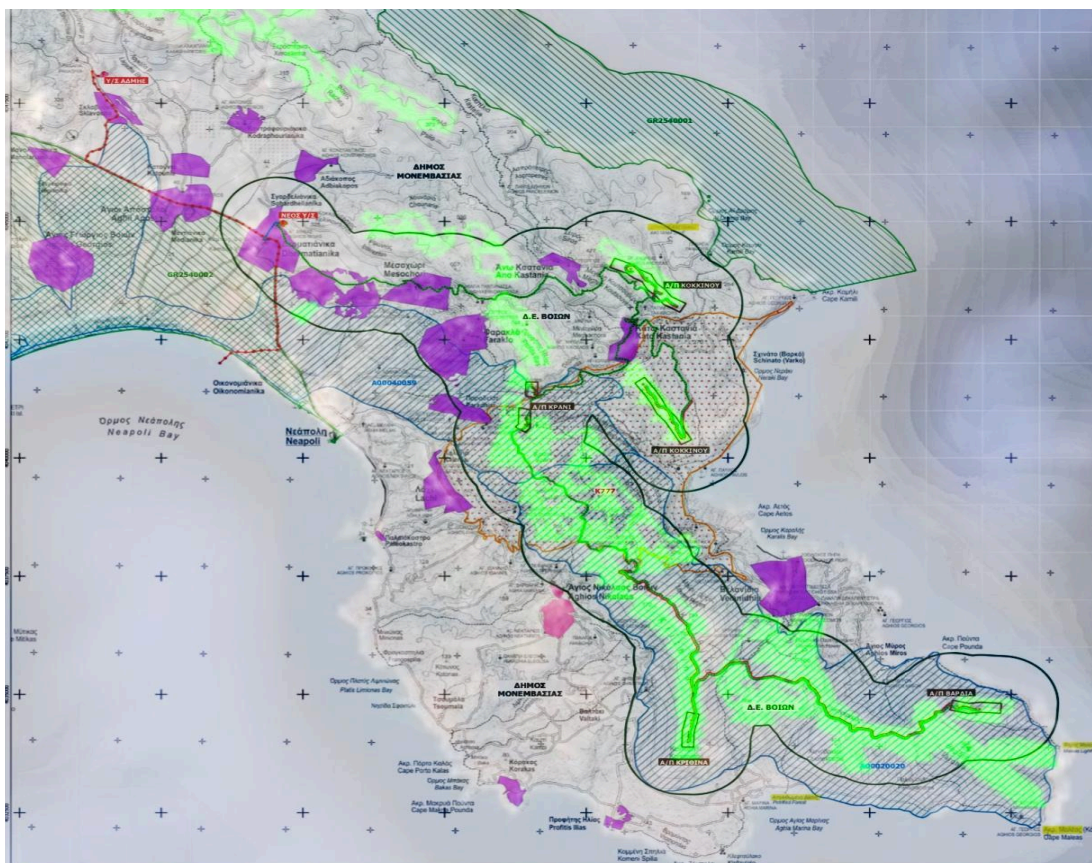
Χάρτης εξεταζόμενου έργου: 2 ΑΣΠΗΕ στις θέσεις ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ και ΚΡΙΘΙΝΑ.

Συνολικά, σχεδόν 200 ανεμογεννήτριες τοποθετούνται ακριβώς εκεί που εντοπίζεται μεταναστευτικός διάδρομος πουλιών και πάνω σε κρίσιμα ενδιαιτήματα της ορνιθοπανίδας (εντός Καταφύγιου Άγριας Ζωής και μεταξύ δύο παρακείμενων ζωνών Natura).

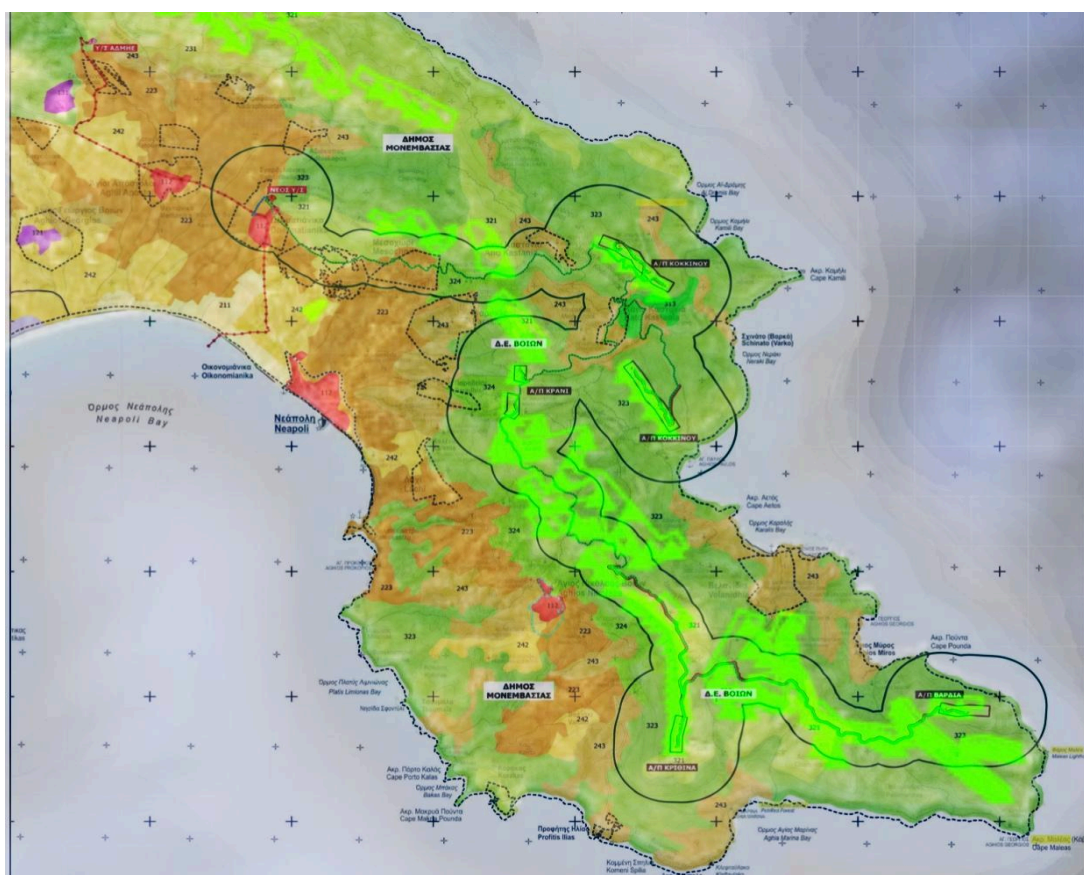
Όλα αυτά δημιουργούν σοβαρό εμπόδιο στην κίνηση των πουλιών – φραγμό ανάσχεσης, έντονη κατάτμηση και υποβάθμιση των οικοτόπων της περιοχής.

Περαιτέρω, υπολογίζοντας την έκταση που αποτελεί οικότοπος σημαντικής οικολογικής και περιβαλλοντικής αξίας και εξαιρουμένων των περιοχών Natura, των οικισμών και των αγροτικών επιφανειών, η επιφάνεια εκτιμάται στα 90km². Η περιοχή της ανωτέρω επιφάνειας που καλύπτεται από τα οικόπεδα των 19 ΑΣΠΗΕ ανέρχεται σε περίπου 26km², ήτοι το 29% της συνολικής επιφάνειας της Χερσονήσου του Καβομαλιά ή το 70% των ορεινών όγκων της περιοχής. Σε αυτά δεν προσμετρώνται οι νέοι δρόμοι που θα διανοιχθούν και τα έργα διασύνδεσης με το δίκτυο υψηλής τάσης.

Όπως θα παρατηρήσετε στις παρακάτω επισυναπτόμενες φωτογραφίες, αποτυπώνονται τα 19 έργα ΑΣΠΗΕ πάνω στους χάρτες της περιοχής. Είναι εμφανής η κατάληψη σημαντικών οικοτόπων του Καβομαλιά, η αποκοπή δύο περιοχών Natura και η βιβλική βιομηχανοποίηση των ορεινών όγκων της χερσονήσου.

Χάρτης όπου απεικονίζονται οι περιοχές Natura και οι εκτάσεις υψηλής περιβαλλοντικής αξίας που καταλαμβάνονται από τα οικοπέδα ΑΣΠΗΕ

8. **Η Στρατηγική Απόφαση για Ήπια Τουριστική Ανάπτυξη με την Παράλληλη Προστασία του Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος και η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων**

Η χερσόνησος του Μαλέα αποτελεί τη νοτιότερη απόληξη της ηπειρωτικής Ευρώπης και τοποθετείται στο ανατολικό τμήμα του Νομού Λακωνίας ως συνέχεια της οροσειράς του Πάρνωνα.

Η έκταση αυτή στα χρόνια που πέρασαν, απομακρυσμένη επί σειρά ετών από βασικούς αναπτυξιακούς άξονες της χώρας, κράτησε την αυθεντικότητά της δημιουργώντας σημαντική αξία που αντικατοπτρίζεται σε ένα **υψηλής οικολογικής αξίας φυσικό περιβάλλον με ένα σπάνιας ποιότητας πολιτιστικό απόθεμα.**

Αυτήν την ανεκτίμητη αξία αποφάσισε ο Δήμος Μονεμβασίας να αξιοποιήσει και να χαράξει την αναπτυξιακή του στρατηγική αποφασίζοντας για την **ήπια τουριστική ανάπτυξη του τόπου με την παράλληλη προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.** Στην περιοχή, το 37,8% του ενεργού πληθυσμού δηλώνει ως κύρια επαγγελματική ενασχόληση τον Τουρισμό. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται σημαντικά αν λάβουμε υπόψη ότι μεγάλο μέρος του πληθυσμού έχει ως δευτερεύουσα ενασχόληση τον τουρισμό.

Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για την **εγκατάσταση δύο Αιολικών Πάρκων (ΑΣΠΗΕ) στις θέσεις ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ και ΚΡΙΘΙΝΑ της ΔΕ Βοιών και Μονεμβασίας (ΠΕΤ 2207800828 & ΠΕΤ 2205775428)** που εξετάζεται, ενώ αναφέρει συχνά την οικολογική και πολιτιστική αξία του τόπου, **αγνοεί πλήρως** την παραπάνω στρατηγική απόφαση **καταδικάζοντας την προοπτική της περιοχής και δημιουργεί ανεπανόρθωτες επιπτώσεις για τον τόπο σε αναπτυξιακό, τουριστικό, παραγωγικό, πολιτιστικό, ιστορικό, πληθυσμιακό, οικολογικό και περιβαλλοντικό επίπεδο.**

Στο σημείο αυτό οφείλουμε να τονίσουμε ότι σε πολλές χώρες της Δύσης η συμμετοχή των τοπικών φορέων και αρχών αποτελεί καταλυτικό ρόλο στη διαδικασία χωροθέτησης αιολικών πάρκων. Στη Γαλλία μάλιστα, πριν μερικούς μήνες, θεσμοθετήθηκε το δικαίωμα βέτο των Δήμων για την εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ στις περιοχές δικαιοδοσίας τους. Αντιθέτως στη χώρα μας, πολλές φορές οι τοπικές αρχές περιορίζονται απλά σε μια γνωμοδότηση ή συμμετοχή στη διαβούλευση.

9. Τουριστική Σημασία Περιοχής

Η περιοχή έχει μεγάλη αξία για το τοπίο και τον τουρισμό, με πολλές πεζοπορικές διαδρομές και στοιχεία φυσικού κάλους.

Ο μελετητής, αν και τα αναφέρει, δεν λαμβάνει υπόψιν του ότι το βασικό χαρακτηριστικό της χερσονήσου του Καβομαλιά είναι η **ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΝΗΜΗ** η οποία κατακτάται και συντηρείται μέσα από περιπατητικές διαδρομές που ενώνουν μνημεία και τόπους και την ανάδειξή αυτών και όχι μέσα από τη μετατροπή του τοπίου σε βιομηχανικό τόπο. Η περιοχή έχει μεγάλο τουριστικό ενδιαφέρον για τις πεζοπορικές διαδρομές που συνδέουν στοιχεία φυσικού κάλλους, μνημεία με κορυφαίο όλων το Φάρο του Καβομαλιά, γραφικούς οικισμούς, το **αναρριχητικό πάρκο**, το γεωπάρκο Αγίου Νικολάου, το απολιθωμένο δάσος, σπήλαια αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, το μοναδικό σπήλαιο της Καστανιάς και αναρίθμητα εκκλησάκια και μοναστήρια της Βυζαντινής Περιόδου καθώς η χερσόνησος του Καβομαλιά χαρακτηρίζεται ως 'Μικρό Άγιο Όρος'.

Η τοποθέτηση των ανεμογεννητριών υποδηλώνει την πρόθεση **ΝΑ ΚΑΤΑΡΓΗΘΕΙ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΝΗΜΗ** καθώς πρόκειται για ένα μεγάλης κλίμακας βιομηχανικό έργο που θα είναι ορατό από κάθε περιπατητική διαδρομή, από τη θάλασσα, από τους γύρω οικισμούς επισκιάζοντας οποιοδήποτε άλλο στοιχείο πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η διατήρηση της περιοχής ως έχει δεν συνιστά μειονέκτημα για την περιοχή, όπως το παρουσιάζει ο μελετητής, αλλά απαραίτητη συνθήκη η οποία αποτελεί και επιθυμία της τοπικής κοινωνίας αλλά και των δημοτικών αρχών όπως επιβεβαιώνει και **το περιεχόμενο της Διακήρυξης του Καβομαλιά** στα πλαίσια του Διεθνούς Συμποσίου Πολιτιστικής & Περιβαλλοντικής κληρονομιάς και Τοπίου που πραγματοποιήθηκε από το Σύνδεσμο Βελανιδιωτών «Η Μυρτιδιώτισσα», το Κέντρο Σπαρτιατικών και Πελοποννησιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Nottingham και τον Δήμο Μονεμβασίας, σε συνεργασία με το Μεσογειακό Ινστιτούτο για την φύση και τον άνθρωπο και το Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη, υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Πελοποννήσου, το Σάββατο 30 Απριλίου 2011 στο Συνεδριακό Κέντρο «Πέτρα» στη Μονεμβασία.

Σύμφωνα με όλα τα ανωτέρω δεν είναι αποδεκτή η θέση του μελετητή ότι δεν θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στο ιστορικό και πολιτιστικό περιβάλλον **καθότι η θέση της τοπικής κοινωνίας βασιζόμενη στα ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία της περιοχής αλλά και της Περιφέρειας Πελοποννήσου και του Δήμου Μονεμβασίας είναι « α) η κήρυξη του Καβομαλιά και της ευρύτερης περιοχής του σε Τοπίο Εθνικής/Διεθνούς Αξίας στο ΠΠΧΣΑΑ για την Πελοπόννησο καθώς συγκεντρώνει υψηλής αισθητικής και οικολογικής**

αξίας φυσικό περιβάλλον και σπουδαίο πολιτιστικό απόθεμα και β) η υποβολή και η υποστήριξη αίτησης (με βάση τα γνωστά σχετικά κριτήρια της UNESCO) για τον χαρακτηρισμό της περιοχής του Καβομαλιά ως μνημείου Παγκόσμιας Φυσικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

10. Χλωρίδα και Πανίδα

Όσον αφορά τη χλωρίδα, δεν γίνεται καμία ουσιαστική εξέταση της τεράστιας **οικολογικής αξίας του αισθητικού και σπάνιου δάσους Αριών στην περιοχή**. Το δάσος με τις Άριές στον Καβομαλιά είναι ένα τοπίο με ιδιαίτερο αισθητικό και οικολογικό ενδιαφέρον που **θα πρέπει να θεσμοθετηθεί ως Αισθητικό Δάσος ώστε να προστατευθεί**. Αντιθέτως δεν γίνεται καμία αναφορά ύπαρξης και προστασίας για σπάνια και μοναδικά στον κόσμο φυτά της περιοχής (Toulipa Goulimyí, Linaria Hellenixca, Fritillaria Conica κλπ).

Στην υπό εξέταση Πανίδα η παρούσα ΜΠΕ, ενώ κάνει αναφορά **στην ύπαρξη του υπό εξαφάνιση και προστατευόμενου Τσακαλιού**, λανθασμένα θεωρεί το εξεταζόμενο έργο δεν θα έχει κάποιο σοβαρό αντίκτυπο. Επιπλέον, **δεν εξετάζει την σημαντική επίπτωση των δύο ΑΣΠΗΕ στους πληθυσμούς των Νυχτερίδων** που βρίσκονται σε παρακείμενα σπήλαια πχ Σπήλαιο Κισσού. Η υποβάθμιση των οικοτόπων των νυχτερίδων έχει σημαντικές και ολέθριες συνέπειες στο σύνολο της Βιοποικιλότητας του τόπου.

Τέλος, η παρούσα ΜΠΕ ΔΕΝ εξετάζει τις επιπτώσεις στην Ορνιθοπανίδα της περιοχής.

Στο σημείο αυτό οφείλουμε να σας καταθέσουμε την μελέτη του Περιβαλλοντολόγου κ. Δημήτρη Μπούσμπουρα και του Δασολόγου κ. Στρατή Μπουρδάκη, με τίτλο “Καταγραφή και Ανάδειξη Φυσικού Περιβάλλοντος Περιοχής ΔΕ Βοϊών – Μαλέα, Υγρότοπου Στρογγύλης και Ελαφονήσου”
https://www.researchgate.net/publication/336676742_Research_of_the_fauna_and_the_natural_environment_of_the_area_of_the_Municipality_of_Vion-Malea_peninsula_Strogili_wetland_and_Elafonisos

Βάσει της μελέτης αυτής στην περιοχή φιλοξενούνται 132 είδη πτηνών κυρίως μεταναστευτικών και είναι τόπος αναπαραγωγής. Ενώ έχει καταγραφεί αξιόλογη, σπάνια και απειλούμενη ενδημική χλωρίδα.

Επομένως, το συμπέρασμα τη ΜΠΕ ότι οι υπό σχεδιασμό ΑΣΠΗΕ δεν θα επηρεάσουν σημαντικά την Χλωρίδα και Πανίδα της περιοχής στηρίζεται σε ανεπαρκή και αυθαίρετα δεδομένα. Εν κατακλείδι, είναι βέβαιο ότι η ΜΠΕ δεν συσχετίζεται με τη διατήρηση των

οικοτόπων ούτε λαμβάνει υπόψη τα κρίσιμα ενδιαιτήματα της μεταναστευτικής και ενδημικής ορνιθοπανίδας.

11. Εγγύτητα ΑΣΠΗΕ με Περιοχές NATURA 2000 και Παραπλανητική Δέουσα Εκτίμηση

Η χερσόνησος Μαλέα γενικότερα, βρίσκεται ανάμεσα σε δύο περιοχές NATURA 2000 και είχε ενταχθεί στον αρχικό επιστημονικό κατάλογο των προτεινόμενων περιοχών NATURA, αλλά εξαιρέθηκε στη συνέχεια, για να επανέλθει εκ νέου με την ένταξή της ως Περιφερειακό Πάρκο και Τοπίο Διεθνούς Αξίας στο υπό έγκριση Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Πελοποννήσου (ΠΠΧΣΑΑ). Αυτή η αξιολόγηση δείχνει την αξία της για τη βιοποικιλότητα της.

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ε.Ε. ορισμένα έργα ή σχέδια ΑΣΠΗΕ που φαινομενικά δεν έχουν άμεσες επιπτώσεις σε τόπους NATURA 2000 **ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις εάν προκαλούν επίπτωση φραγμού ή αποτρέπουν τη δημιουργία οικολογικών συνδέσεων ακόμη και αν τα αιολικά πάρκα βρίσκονται σε μεγάλες αποστάσεις από τόπους NATURA 2000.** Ιδιαίτερα δε, όταν σχεδιάζονται περισσότερα έργα στην ίδια περιοχή (19 αιολικά πάρκα, 25χλμ. “φράγματος”, εκατοντάδες χλμ. νέων δρόμων κλπ).

Επομένως, εάν δεν μπορεί να αποκλειστεί, με βάση αντικειμενικές πληροφορίες, το ενδεχόμενο ένα έργο ή ένα σχέδιο ΑΣΠΗΕ να έχει σημαντικές επιπτώσεις σε έναν ή περισσότερους τόπους NATURA 2000, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα, το σχέδιο πρέπει να υποβάλλεται σε ΔΕΟΥΣΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗ.

Η διαδικασία της δέουσας εκτίμησης περιλαμβάνει τη συλλογή και την αξιολόγηση πληροφοριών από πολλά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών για την προστασία της φύσης, και σχετικούς ΜΚΟ όπως η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία. Αυτά εξετάζουν θέματα άμεσης απώλειας του οικοτόπου, υποβάθμισης της ποιότητας του, κατάτμησης, επιπτώσεις φραγμού και άλλων κινδύνων πχ κίνδυνος πρόσκρουσης.

Είναι επιτακτική ανάγκη η εκτίμηση του σχεδίου ή του έργου ΑΣΠΗΕ να βασίζεται σε καλής ποιότητας, αντικειμενικές πληροφορίες και αξιόπιστα δεδομένα, χρησιμοποιώντας κατάλληλη και αξιόπιστη επιστημονική μεθοδολογία, κάτι που στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν υφίσταται.

Αντιθέτως ο μελετητής καταθέτει μια Δέουσα Εκτίμηση που αφενός δεν περιλαμβάνει τη συλλογή και αξιολόγηση πληροφοριών από αρχές υπεύθυνες για την προστασία της φύσης και περαιτέρω προτείνει την καταγραφή της ορνιθοπανίδας και των νυχτερίδων ΑΦΟΥ ξεκινήσει η κατασκευή του έργου, κάτι που δεν συνάδει με τις οδηγίες της Ε.Ε.

Η αξιολόγηση του κατά πόσον ένα έργο ή σχέδιο είναι πιθανό να επηρεάζει σημαντικά έναν τόπο έχει πρακτικές και νομικές συνέπειες. Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων δεν εξετάζει πραγματικά την εγγύτητα με περιοχές NATURA 2000.

12. Χωροθέτηση Έργου σε Περιοχές με Σημαντικό Σπηλαιολογικό Πλούτο

Υπάρχουν καταγεγραμμένες και σε εξέλιξη μελέτες καταγραφής των σπηλαίων κάτι που εσκεμμένα αγνοεί ο μελετητής. <https://www.jstor.org/stable/40960618> Παράλληλα, η Εφορεία Σπηλαιολογίας και Παλαιοανθρωπολογίας διενεργεί έρευνα στην περιοχή καθότι έχει παρατηρηθεί έντονο επιστημονικό ενδιαφέρον λόγω σχετικών ευρημάτων. Σύμφωνα με τα υπ' αριθμ. 3848/11-12-2007, 2654/30-07-2010 και 3119/01-11-2012 έγγραφα της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας Νοτίου Ελλάδος, βρίσκεται σε τελικό στάδιο κήρυξης ένας μεγάλος αριθμός Αρχαιολογικών Χώρων εντός της περιοχής που προγραμματίζονται οι δύο ΑΣΠΗΕ (ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ - ΚΡΙΘΙΝΑ), λόγω καταγραφής πολυάριθμων σπηλαίων αρχαιολογικού ενδιαφέροντος που χρονολογούνται από τα παλαιολιθικά έως τα βυζαντινά χρόνια. Επιπλέον, Ο Σπηλαιολογικός Όμιλος Ταυγέτου και Πάρνωννα έχει καταγράψει άνω των 50 σπηλαίων και βαράθρων στην περιοχή.

Δεν αναφέρονται το σπήλαιο Αγίας Αικατερίνης, το σπήλαιο Κισσού και το σπήλαιο Μαύρη Σπηλιά τα οποία είναι ήδη κηρυγμένα και καταγεγραμμένα στο Εθνικό Αρχείο Μνημείων.

Παράλληλα, ενώ γίνεται μία αναφορά στα σπήλαια και βάραθρα της περιοχής που, πέρα του παλαιοανθρωπολογικού ενδιαφέροντος, ΔΕΝ αναφέρεται ότι φιλοξενούν σημαντικούς πληθυσμούς νυχτερίδων.

Είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο ότι **οι νυχτερίδες επηρεάζονται δραματικά από τα αιολικά πάρκα**. Αυτό αφορά την αύξηση των θανάτων από πρόσκρουση, την υποβάθμιση και καταστροφή περιοχών τροφοληψίας, τον εκτοπισμό των πληθυσμών, την κατάτμηση των περιοχών που τις φιλοξενούν και τέλος τη μείωση του πληθυσμού και την υποβάθμιση των οικοτόπων τους με σημαντικές συνέπειες στη συνολική βιοποικιλότητα του τόπου.

Πρόσφατη μελέτη σε σπήλαια της ευρύτερης περιοχής έχει δείξει υψηλούς πληθυσμούς νυχτερίδων. Ακολουθεί **απόσπασμα από την σχετική μελέτη που κατεγράφη σε πρόσφατη ένσταση Δ11 για κοντινό αιολικό πάρκο, για το Σπήλαιο Κισσού που διεξήχθη τον Ιούλιο του 2021.**

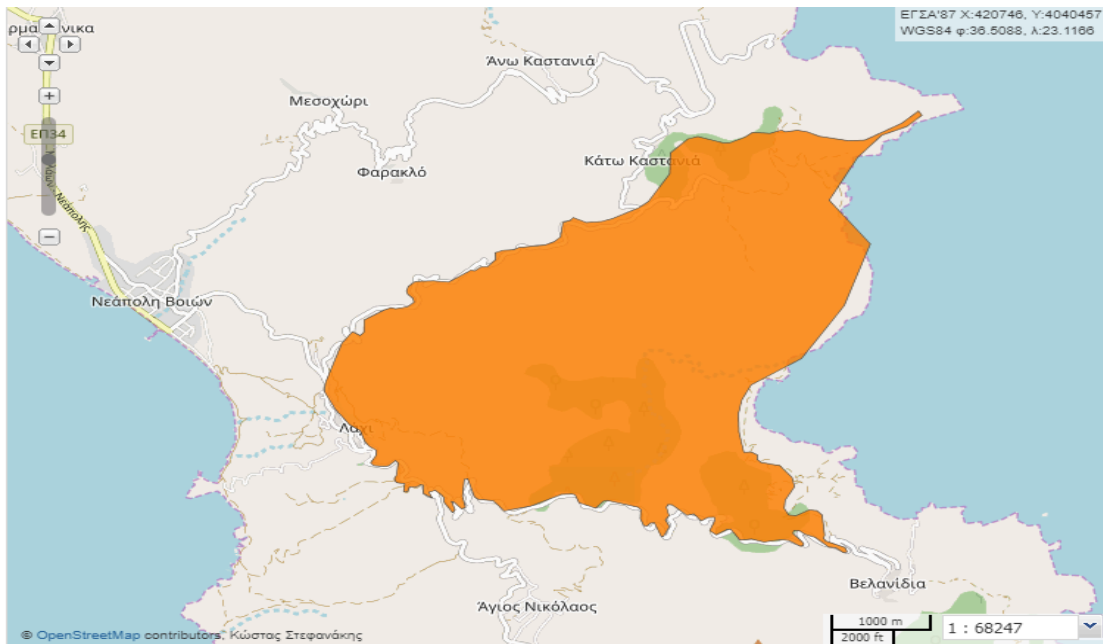
«Ειδικότερα, στην περιοχή έχουν καταγραφεί χειρόπτερα, τα οποία περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα II και IV (όλα τα χειρόπτερα της Ελλάδας περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και είναι αυστηρά προστατευόμενα), και αναμένεται να θιγούν από την υλοποίηση και λειτουργία του έργου. Μάλιστα, το σπήλαιο Κισσός, αποτελεί ένα πολύ σημαντικό καταφύγιο για τα χειρόπτερα της περιοχής, αφού φιλοξενεί μεικτή αποικία τουλάχιστον 1200 ατόμων αποτελούμενη από κατ' ελάχιστον 3 είδη, όλα του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (αδημοσίευτα δεδομένα καταχωρημένα στη Βάση Δεδομένων των Χειροπτέρων της Ελλάδας του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης του Πανεπιστημίου Κρήτης). Το εν λόγω σπήλαιο βρίσκεται πολύ κοντά στις θέσεις εγκατάστασης των ανεμογεννητριών (<900 μ.), αλλά στη μελέτη δεν αξιολογούνται οι επιπτώσεις εγκατάστασης και λειτουργίας ούτε στα χειρόπτερα που φιλοξενεί, ούτε στο ίδιο το σπήλαιο το οποίο αποτελεί προστατευόμενο οικότοπο (Τ.Ο. 8310) του Παραρτήματος I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Έχει τεκμηριωθεί παγκοσμίως αλλά και στην Ελλάδα (βλ. Georgiakakis et al. 2012) ότι τα αιολικά πάρκα αποτελούν σημαντική δυνητική απειλή για τα χειρόπτερα. Η ύπαρξη καταφυγίων χειροπτέρων στην περιοχή μελέτης θεωρείται βέβαιη και σε άλλες θέσεις λόγω του ευρύτερου περιβάλλοντος (καρστικό τοπίο με μωσαϊκό μεσογειακής βλάστησης) και της βιολογίας των ειδών αυτών. Επομένως, για την αξιολόγηση των επιπτώσεων σε αυτή την ομάδα της πανίδας θα έπρεπε να πραγματοποιηθούν στοχευμένες καταγραφές από τις οποίες να προκύπτουν στοιχεία για τους πληθυσμούς τους (σύνθεση ειδών, δραστηριότητα, καταφύγια κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι τα είδη που προστατεύονται από την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ, προστατεύονται τόσο εντός όσο και εκτός των περιοχών του Δικτύου Natura 2000. Επιπρόσθετα, μέρος του έργου χωροθετείται ΠΛΗΣΙΟΝ του Καταφύγιου Άγριας Ζωής (ΚΑΖ) «Κ777: «Βαβίλα – Κούνος περιοχής Νεαπόλεως, Λαχίου, Αγ. Νικολάου, Βελανιδιών Καστανιάς – Φαρακλού Δήμου Βοιών». Η

επίτευξη του διαχειριστικού σκοπού για το συγκεκριμένο ΚΑΖ (προστασία χλωρίδας, πανίδας κ.λπ.) καθίσταται αμφίβολη, δεδομένου ότι, η υλοποίηση ενός τέτοιου έργου σε κοντινή απόσταση ή εντός του ΚΑΖ ενδέχεται να θίξει τους πληθυσμούς των ειδών τους οποίους καλείται να προστατεύσει.» Άρτεμις Γεωργία Γκιζελα- Πανεπιστήμιο Κρήτης.

13. Εγγύτητα ΑΣΠΗΕ με Καταφύγια Άγριας Ζωής και Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)

Χάρτης όπου απεικονίζεται η ΚΑΖ Κ777 (Βαβύλα-Κούνος).

Οι δύο ΑΣΠΗΕ που προτείνει η παρούσα ΜΠΕ βρίσκεται πλησίον της ΚΑΖ Κ777 (Βαβύλα-Κούνος). Σας τονίζουμε ότι η απόφαση υπ.΄ αριθ. 807/2014 του Ε΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας εξεδόθη επί αιτήσεως ακυρώσεως της αποφάσεως υπ΄ αριθ. 49828/12.11.2008 της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης (Β΄ 2464/3.12.2008), δυνάμει της οποίας ενεκρίθη το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και η σχετικώς εκπονηθείσα στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣΜΠΕ). Η πράξη προσεβλήθη κατά το μέρος που αφορούσε ρυθμίσεις, οι οποίες περιέχονται στα άρθρα 6 και 10 του ως άνω Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου.

Επί της υποθέσεως αυτής το Δικαστήριο έκρινε ότι κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης αιολικών πάρκων σε περιοχές εκτός Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)

πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις σε προστατευόμενα είδη πουλιών, που είναι εν δυνάμει ευαίσθητα στη λειτουργία των εν λόγω εγκαταστάσεων, ιδίως αν το υπό έγκριση αιολικό πάρκο βρίσκεται σε περιοχή σημαντικού διαδρόμου αποδημητικών πτηνών (μεταναστευτικής στενωπού) ή σε θαλάσσια περιοχή σημαντική για τα πουλιά ή σε Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (ΣΠΠ), η οποία ακόμη δεν έχει χαρακτηριστεί ως ΖΕΠ.

Σύμφωνα με την απόφαση, το καθεστώς προστασίας των ΣΠΠ είναι μάλιστα αυστηρότερο σε σχέση με τις ΖΕΠ, διότι δεν επιδέχεται τις εξαιρέσεις του άρθρου 6 παρ. 4 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, δηλαδή **δεν παρέχει τη δυνατότητα εγκρίσεως έργων για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος**, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως.

Με βάση το σκεπτικό αυτό το Συμβούλιο της Επικρατείας ακύρωσε την παράλειψη της Διοικήσεως να διαλάβει στο προσβαλλόμενο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις ΑΠΕ ρύθμιση, με την οποία να **επιβάλλεται η σύνταξη ειδικής ορνιθολογικής μελέτης και για τις περιοχές εκτός ΖΕΠ**, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά (ΣΠΠ).

14. ΑΣΠΗΕ και Κριτήρια ένταξης στο Τοπίο.

Σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ τα κριτήρια ένταξης στο τοπίο σε Περιοχές Ενεργειακής Προτεραιότητας, όπως αυτή του Δήμου Μονεμβασιάς, ορίζουν ως ανώτατο ποσοστό κάλυψης του ορίζοντα το 30% ήτοι, 108 μόιρες. Η εκτίμηση αυτή για τη χερσόνησο του Καβομαλιά είναι λανθασμένη καθώς πρόκειται για μια στενωπό γης πλάτους 2-8χλμ που θα έπρεπε να αντιμετωπίζεται ως νησί, όπου ο αντίστοιχος δείκτης μειώνεται στο 15%.

15. Εγγύτητα με Θεματικό Αναρριχητικό Πάρκο ΖΟΜΠΟΛΟ-ΧΙΟΝΗ-ΛΥΚΟΓΚΡΕΜΟΣ-ΚΟΤΡΩΝΙ και Γεωλογικό Πάρκο Αγίου Νικολάου (Απολιθωμένο Δάσος)

Πηγή: Πολιτιστικός και Εξωραϊστικός Σύλλογος Αγίου Νικολάου. “Στην περιοχή του Κάβο Μαλέα και συγκεκριμένα στις θέσεις “Ζόμπολο”, “Κοτρώνι”, “Λυκόγκρεμος” και “Χιόνη” λειτουργεί από το 2010 αξιόλογο αναρριχητικό πεδίο το οποίο αποτελεί προορισμό για Έλληνες και Ευρωπαίους

αναρριχητές. Προβάλλεται από ιστοσελίδες του χώρου αυτού (<https://www.climbzobolo.gr/> , <https://www.vrahomania.gr> κλπ), τουριστικούς οδηγούς που απευθύνονται στο συγκεκριμένο κοινό και από την ιστοσελίδα και τα διαφημιστικά έντυπα του Δήμου Μονεμβασίας. Πρόσφατα η Περιφέρεια Πελοποννήσου για την έναρξη της Τουριστικής Περιόδου επέλεξε να προβάλει το συγκεκριμένο αναρριχητικό πεδίο για την εκπροσώπηση του Νομού Λακωνίας.

Σε κοντινή απόσταση από τα υφιστάμενα πεδία, **στις θέσεις “Κοτρώνι” και “Λυκόγκρεμος”** έχει εγκριθεί με την Α.Π 3004/11-09-2019 (ΑΔΑ 6ΙΚΟ7Λ1-ΠΡΔ) απόφαση της Περιφέρειας Πελοποννήσου, πρόγραμμα Leader στην δράση 19.2.4 “Βασικές Υπηρεσίες & Ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές ” όπου και έχει υλοποιηθεί. Για την υλοποίηση του έργου έχει εκδοθεί η υπ’ αριθμόν 11046/21-01-21 (ΑΔΑ ΨΞΨ5ΟΡ1Φ-30Κ) έγκριση επέμβασης της Διεύθυνσης Δασών Π.Ε Λακωνίας .

Στην προσπάθεια αυτή, εκτός των τοπικών Συλλόγων , **συμμετέχει ο Δήμος Μονεμβασίας ο οποίος είναι ο φορέας Διαχείρισης του έργου ενώ ο Πολιτιστικός και Εξωραϊστικός Σύλλογος Αγίου Νικολάου είναι ο φορέας υλοποίησης** . Η τοπική κοινότητα έχει συνειδητοποιήσει τα οφέλη που προκύπτουν από την δραστηριότητα αυτή και υπάρχει αυξανόμενο ενδιαφέρον για επαγγελματική δραστηριοποίηση.

Σύμφωνα με τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και τα Τοπογραφικά Διαγράμματα που την συνοδεύουν για το προτεινόμενο έργο στην θέση “Αγία Κυριακή” **οι συντεταγμένες του πολυγώνου εγκατάστασης περιλαμβάνουν έκταση η οποία ήδη έχει παραχωρηθεί από την Δ/ση Δασών Λακωνίας στη θέση “Κοτρώνι” για το αναρριχητικό πεδίο και ανήκει στο Δήμο Μονεμβασίας** . Επίσης **βρίσκεται σε απαράδεκτα και επικίνδυνα κοντινή απόσταση από το αναρριχητικό πεδίο Χιόνη και Λυκόγκρεμος**. Ως εκ τούτου η παραχώρηση της έκτασης του υπό έγκριση έργου τουλάχιστον στα σημεία επικάλυψης με το αναρριχητικό πεδίο είναι προβληματική.

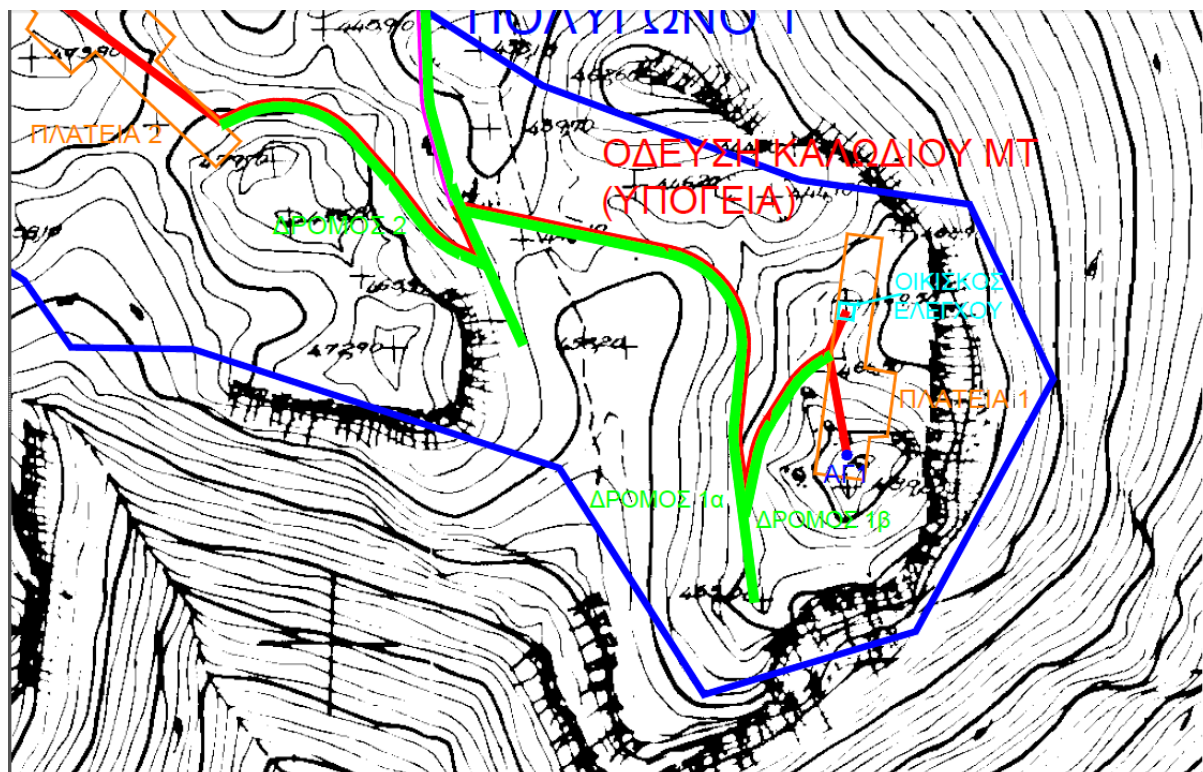
Η εγκατάσταση ανεμογεννητριών ή πυλώνων μεταφοράς ρεύματος σε κοντινή απόσταση από τα αναρριχητικά πεδία εκτός του ότι αισθητικά δεν συνάδει με την αναρρίχηση, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να δημιουργήσει προβλήματα ασφάλειας στους επισκέπτες.”

Σύμφωνα με το **Παράρτημα ΙΙ.ΣΤ.** του νόμου 49828/2008 «Έγκριση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού» **τα όρια του συγκεκριμένου ΑΣΠΗΕ θα πρέπει να έχουν απόσταση τουλάχιστον 1000 μέτρων από τα όρια αυτού του θεματικού Αναρριχητικού Πάρκου.**

Βάσει του Γεωπληροφοριακού Χάρτη της ΡΑΕ, οι αποστάσεις των παρακάτω ανεμογεννητριών του ΑΣΠΗΕ στη θέση **ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ** είναι μικρότερες της επιτρεπόμενης. Συγκεκριμένα:

- Α/Γ 1: Απόσταση 50μ<1000μ από το αναρριχητικό πάρκο στο πεδίο ΚΟΤΡΩΝΙ.
 - Α/Γ 2: Απόσταση 570μ<1000μ από το αναρριχητικό πάρκο στο πεδίο ΚΟΤΡΩΝΙ.
 - Α/Γ 3: Απόσταση 650μ<1000μ από το αναρριχητικό πάρκο στο πεδίο ΚΟΤΡΩΝΙ.
 - Α/Γ 4: Απόσταση 980μ<1000μ από το αναρριχητικό πάρκο στο πεδίο ΚΟΤΡΩΝΙ.
-
- Α/Γ 1: Απόσταση 520μ<1000μ από το αναρριχητικό πάρκο στο πεδίο ΧΙΟΝΗ.
 - Α/Γ 2: Απόσταση 880μ<1000μ από το αναρριχητικό πάρκο στο πεδίο ΧΙΟΝΗ.
-
- Α/Γ 1: Απόσταση 580μ<1000μ από το αναρριχητικό πάρκο στο πεδίο ΛΥΚΟΓΚΡΕΜΟΣ

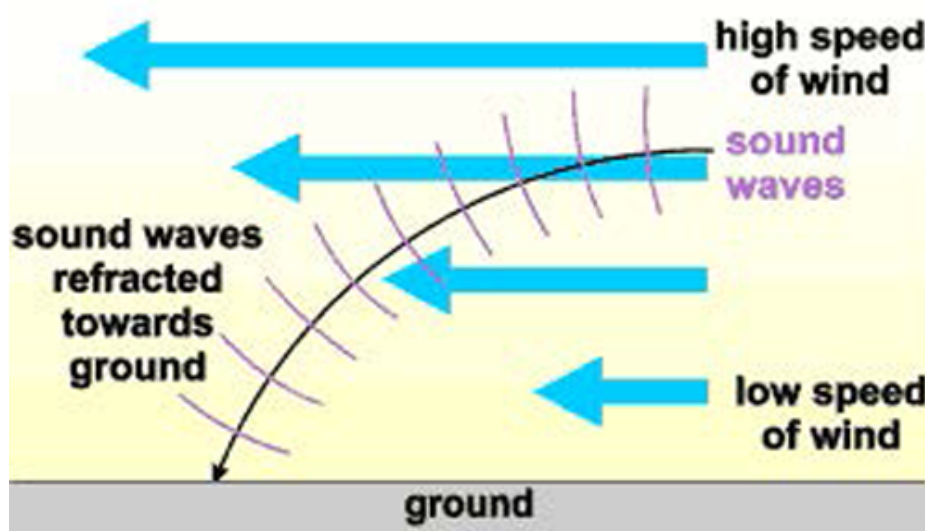
Εσκεμμένα η συγκεκριμένη ΜΠΕ το αγνοεί πλήρως καθώς επηρεάζει συνολικά τη χωροθέτηση του αιολικού πάρκου. Επιπλέον, σε απόσταση περίπου 1800μ βρίσκεται το κέντρο του Γεωπάρκου Αγίου Νικολάου με το ανεκτίμητης αξίας Απολιθωμένο Δάσος.

16. Απουσία Εκτίμησης Πραγματικής Στάθμης Θορύβου και Φωτορεαλισμού

Ένας παράγοντας που επιδρά στη διάδοση του θορύβου από τις ανεμογεννήτριες είναι και ο ίδιος ο άνεμος. Όταν φυσάει με κατεύθυνση από τις ανεμογεννήτριες προς το σημείο ακρόασης (πχ το χωριό, το ναό κλπ.), τότε η στάθμη του θορύβου μπορεί να αυξηθεί. Αυτό συμβαίνει διότι ο άνεμος μετακινεί μάζες αέρα μέσα στις οποίες διαδίδεται ο ήχος, δηλαδή στην ουσία αυξάνεται η ταχύτητα διάδοσης του ηχητικού κύματος. Επειδή όμως η ταχύτητα του ανέμου αυξάνεται με το ατμοσφαιρικό ύψος, τα ηχητικά κύματα που κινούνται στην κατεύθυνση του ανέμου καμπυλώνονται προς το έδαφος όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα, με αποτέλεσμα να φτάνει στο σημείο του ακροατή περισσότερη ηχητική ενέργεια από ότι σε συνθήκες άπνοιας (Ingard, 2008).

Οι περισσότερες μελέτες λαμβάνουν ως όρια θορύβου στάθμες οι οποίες αναφέρονται σε αστικά περιβάλλοντα, ήδη ηχητικά επιβαρυμένα. Τα όρια αυτά, όπως για παράδειγμα το όριο των 45dB, δεν αρμόζουν σε ένα περιβάλλον το οποίο φτάνει σε επίπεδα ησυχίας κοντά στα 30 dB. Ο τρόπος με τον οποίο σταθμίζονται οι μετρήσεις του θορύβου από τις εταιρείες (LWA) δεν θεωρείται ο κατάλληλος αφού για θορύβους χαμηλών συχνοτήτων προτιμάται συνήθως άλλη στάθμιση (LWC). Όταν η κατεύθυνση του ανέμου είναι από το αιολικό πάρκο προς το χωριό ή άλλα σημεία ενδιαφέροντος, τότε η αύξηση της στάθμης μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη, λόγω της υψομετρικής διαφοράς. Τέλος, ο θόρυβος από τις ανεμογεννήτριες γίνεται ενοχλητικός στους κατοίκους των κοντινών οικισμών επειδή έχει ιδιαίτερα φασματικά και χρονικά χαρακτηριστικά (Siponen, 2011).

Στην περιοχή της ΚΡΙΘΙΝΑΣ, οι ανεμογεννήτριες πρόκειται να εγκατασταθούν σε κορυφογραμμές ενώ ο οικισμός Άγιος Νικόλαος βρίσκεται σε χαμηλότερο υψόμετρο.

Στην παρούσα ΜΠΕ δεν υπάρχει καμία εξέταση για τους πραγματικούς θορύβους και καμία φωτορεαλιστική απεικόνιση.

17. Κατάτμηση Ενιαίου Έργου (πηγή: Ομοσπονδία των Βατικιώτικων Συλλόγων)

Σύμφωνα με την **Ομοσπονδία των Βατικιώτικων Συλλόγων**, η συγκεκριμένη ΜΠΕ αποτελεί συνέχεια δύο παλαιότερων, οι οποίες αναφέρονται και εντός της παρούσας μελέτης. Τότε, η Ομοσπονδία των Βατικιώτικων Συλλόγων Αττικής, στο έντυπο Δ11 που κατέθεσε στη δημόσια διαβούλευση, αποδεικνύει ότι οι δύο υπό περιβαλλοντική αδειοδότηση Αιολικοί Σταθμοί Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) στις θέσεις «ΚΡΙΘΙΝΑ» και «ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ» της Δ.Ε. ΒΟΙΩΝ με μέγιστη ισχύ 12MW και 15MW, αντίστοιχα, αποτελούσαν μέρος μιας καταφανούς κατάτμησης ενός μεγάλου ενιαίου έργου της εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ συνολικής ισχύος 193,2 MW κατηγορίας Α1, προκειμένου ως επιμέρους έργα κατηγορίας Α2 να τύχουν ευκολότερης και συντομότερης περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Εδώ το Δ11 για τον ΑΣΠΗΕ της εταιρείας «ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΜΑΛΕΑ Α.Ε.» στην Κριθίνα (αντίστοιχο Δ11 είχε κατατεθεί και για τον ΑΣΠΗΕ της εταιρείας «ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΡΝΩΝΟΣ Α.Ε. στην Αγία Κυριακή) :

https://drive.google.com/file/d/1oShAEfKvdkBvbTcJCCZDFidZOjcTNzcM/view?fbclid=IwAR1MMx2nEsuW9Y74h-PKj5qPIJBLY7zaTBR__2jFt6C7QyGqd4tMTRLFmRg

Συγκεκριμένα αποδεικνύαμε ότι οι δύο εταιρείες «Αιολική Πάρνωνος Α.Ε.» και «Αιολικά Πάρκα Μαλέα Α.Ε.» αποτελούσαν θυγατρικές του ομίλου «ΕΛΛΑΚΤΩΡ», στον οποίον ανήκει και η ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΚΟΥΝΟΥ ΑΕ και η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΑΕ, οι οποίες συμμετέχουν σε ένα συγκρότημα αιολικών συνολικού μεγέθους 193,2 MW στη Χερσόνησο του Μαλέα.

Με βάση τα στοιχεία αυτά, στις 15 Ιουνίου του 2021 υπεβλήθη ένσταση προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας από συλλόγους και φορείς του τόπου, αλλά και από μεμονωμένους επιφανείς πολίτες. Εδώ το κείμενο της ένστασης:

https://drive.google.com/file/d/11X3qC52NxNT5HSgEe_YxZ_2w4Ug-nC1P/view?usp=sharing

Στο μεταξύ, ο όμιλος «ΕΛΛΑΚΤΩΡ» είχε φροντίσει να πωλήσει, όπως υποστήριξε, τις δύο θυγατρικές του «ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΜΑΛΕΑ Α.Ε.» και «ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΡΝΩΝΟΣ Α.Ε.». Ωστόσο, η υποκρυπτόμενη σχέση των δύο εταιρειών με τον όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ ήταν ακόμα σαφέστατη, ΚΑΙ μέσω της λειτουργικής και περιβαλλοντικής σύνδεσής τους με τους υπόλοιπους τρεις (3) ΑΣΠΗΕ του ομίλου στις θέσεις ΚΟΥΝΟΣ – ΡΑΧΕΣ / ΧΟΥΝΑΡΙΑ – ΚΑΨΟΛΑΚΟΥΣΕΣ, συμφερόντων του ιδίου Ομίλου.

Η λειτουργική σχέση αυτή διατηρείται ΑΚΕΡΑΙΑ και στην παρούσα ΜΠΕ, καθώς για να είναι δυνατή η αξιοποίηση της παραγόμενης ισχύος από τους ΑΣΠΗΕ στη θέση «ΚΡΙΘΙΝΑ» και «ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ», θα πρέπει να γίνουν έργα για υπόγεια γραμμή μεταφοράς Μέσης Τάσης (Μ.Τ.) μέχρι τον Υποσταθμό ανύψωσης Μέσης Τάσης σε Υψηλή (Μ/Τ//Υ.Τ) σε “τυπικά άσχετο” ΑΣΠΗΕ, του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ στη θέση «ΚΟΥΝΟΣ». Ο συγκεκριμένος υποσταθμός Μ/Τ//Υ.Τ, όπως αναφέρεται και στην παρούσα ΜΠΕ, αδειοδοτείται ως συνοδό έργο των τριών ΑΣΠΗΕ στις θέσεις «ΚΟΥΝΟΣ», «ΡΑΧΕΣ-ΧΟΥΝΑΡΕΣ» και «ΚΑΨΟΛΑΚΟΥΣΑ» από εταιρία μέλος του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ (σελ. 9 ΜΠΕ).

Εδώ και ο σχετικός χάρτης που παρατίθεται στη σ. 11 της παρούσας Μελέτης.

Σε περίπτωση που ευκολόπιστα δεχθούμε ότι όλοι οι εν λόγω σχεδιαζόμενοι ΑΣΠΗΕ και ειδικότερα οι δύο που αφορά η παρούσα ΜΠΕ δεν συνδέονται με τα υπόλοιπα σχεδιαζόμενα έργα του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ στη Χερσόνησο του Μαλέα, τότε θα έπρεπε να έχουν υποβληθεί επιπλέον συμφωνητικά για ύπαρξη δουλείας μεταξύ των Φορέων των ΑΣΠΗΕ για να αποδεικνύεται ότι θα μπορέσει να γίνει η σύνδεση με τον Υποσταθμό Ανύψωσης Μ/Τ στη θέση «Κούνος», που αδειοδοτείται ως συνοδό έργο ΑΣΠΗΕ του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ.

Θα συνιστούσαμε, λοιπόν, στην αρμόδια Αρχή να ερευνήσει περαιτέρω το ζήτημα αυτό. Σε κάθε περίπτωση, θεωρούμε ότι από όλα τα παραπάνω είναι ολοφάνερο ότι οι υπό αδειοδότηση ως Α2 κατηγορία ΑΣΠΗΕ στις θέσεις «ΚΡΙΘΙΝΑ» και «ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ», αποτελούν τμήματα μιας καταφανούς κατάτμησης ενός ενιαίου έργου, άνω των 193 MW, εκτεινόμενου σχεδόν σε όλη την Χερσονήσο του Μαλέα, προκειμένου, μέσω

τεχνασμάτων, όπως εικονικές πιθανότατα αλλαγές ιδιοκτησίας, να τύχουν ευκολότερης και ταχύτερης περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Για τον λόγο αυτό, ζητούμε με να σταματήσει η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των ΑΣΠΗΕ στις θέσεις «ΚΡΙΘΙΝΑ» και «ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ» από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, καθώς αυτή είναι πιθανότατα τυπικά, αλλά, κυρίως, ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ, αναρμόδια για το συνολικό έργο.

Σημειώνεται ότι μετά από την ένσταση επί κατάτμησης ενιαίου έργου που υπέβαλαν σύλλογοι, φορείς και επιφανείς πολίτες της περιοχής προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, και κατόπιν και της αρνητικής γνωμοδότησης από το Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου και τον Δήμο Μονεμβασίας, το θέμα έλαβε μεγάλες διαστάσεις στα ΜΜΕ, ενώ υπήρξε παρέμβαση και του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Μονεμβασίας & Σπάρτης, κ. Ευσταθίου, προκειμένου να αποτραπεί η εγκατάσταση αιολικών στη Χερσόνησο του Μαλέα, το επονομαζόμενο και «Μικρό Άγιον Όρος», τόπο προσκυνήματος με εκατοντάδες ναούς και Μονές και ασκηταριά της βυζαντινής περιόδου. Ακολούθησαν ανάλογες παρεμβάσεις από τους βουλευτές του νομού, κ.κ. Δαβάκη, Κρητικό και Αραχωβίτη, προς την ίδια κατεύθυνση, με τον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας, κ. Κώστα Σκρέκα, να απαντά ότι το θέμα της Χερσονήσου του Μαλέα χρήζει ΟΝΤΩΣ ιδιαίτερης προσοχής και ευαισθησίας και αυτό θα πράξει και το αρμόδιο Υπουργείο.

18. Αιολικοί Σταθμοί Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Καρστ και η Χερσόνησος Του Μαλέα, του καθηγητή Χρήστου Γ. Καταγά

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ ΤΟΥ ΜΑΛΕΑ

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η εγκατάσταση εκατοντάδων ανεμογεννητριών, κατανεμημένων σε πολλούς ΑΣΠΗΕ, μέχρι την άκρη της Χερσονήσου του Μαλέα, του Δήμου Μονεμβασίας. Η Περιοχή έχει χαρακτηριστεί ως Περιοχή Αιολικής Προτεραιότητας (Π.Α.Π), (Κ.Υ.Α. 49828/2008) επειδή διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα για την εγκατάσταση αιολικών σταθμών, ενώ ταυτόχρονα προσφέρεται από απόψεως επίτευξης των χωροταξικών στόχων. Στις περιοχές αυτές εκτιμάται η μέγιστη δυνατότητα χωροθέτησης αιολικών εγκαταστάσεων (φέρουσα ικανότητα). Αιολικό δυναμικό της Π.Α.Π 3: 478 τυπικές Α/Γ (ενδεικτικά 955 MWe).

Με έκπληξη διαπιστώνει κάποιος που διαβάσει τις Μ.Π.Ε των ΑΣΠΗΕ, **ότι δεν λαμβάνονται υπόψη οι γεωμορφολογικές συνθήκες και τα γεωλογικά και υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά των περιοχών εγκατάστασης των Ανεμογεννητριών και των Σταθμών παραγωγής, ούτε αναφέρουν τις επιπτώσεις που μπορούν να έχουν αυτές οι ενέργειες στο τοπικό και ευρύτερο περιβάλλον της περιοχής.** Είναι απορίας άξιο το ότι **δεν αναφέρεται πουθενά η έντονη καρστικοποίηση των ασβεστολίθων στις περιοχές που έχουν χωροθετηθεί οι ΑΣΠΗΕ.** Δεν αναφέρεται ούτε και στο τεύχος συμβατότητας της εγκατάστασης ΑΣΠΗΕ στις θέσεις **ΒΡΥΣΑΚΙΑ-ΚΡΑΝΙ και ΛΥΚΟΓΚΡΕΜΟΣ, όπου υπάρχουν καρστικά σπήλαια.** Είναι ευνόητο ότι δραστηριότητες, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τις σημερινές ισορροπίες στην ευαίσθητη αυτή καρστική περιοχή **θα πρέπει να απαγορεύονται.** Από αυτό το σημαντικό καρστικό σύστημα της περιοχής **τροφοδοτούνται και οι ,πολύ σημαντικές για το υδρολογικό καθεστώς της λεκάνης των Βοιών, πηγές της περιοχής.**

Στοιχειώδης βιβλιογραφική έρευνα για τα γεωλογικά, φυσικο-γεωγραφικά,, και υδρογεωλογικά στοιχεία της περιοχής θα μπορούσε να δώσει στους ενδιαφερόμενους πολύτιμες πληροφορίες για την κατ' αρχήν ασυμβατότητα πολλών θέσεων για τη χωροθέτηση των αιολικών σταθμών, των ανεμογεννητριών και την εκτέλεση των σχετικών συνοδευτικών έργων με όρους φιλικούς στο περιβάλλον. **Αρνητική εντύπωση προξενεί επίσης η κοινή τελική εξωφρενική διαπίστωση όλων των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για τις ΑΣΠΗΕ της περιοχής, χρησιμοποιώντας βεβαίως αυθαιρέτως ελλιπή κριτήρια και χαμηλής ποιότητας τεκμηρίωση, ότι η ανάπτυξη όλων αυτών των δραστηριοτήτων, σε μία άθικτη μέχρι τώρα περιοχή, θα έχει μικρή ή ανύπαρκτη αρνητική επίδραση στο περιβάλλον!!!** Σημειώνεται ότι, παλαιότερα, η διαχείριση των περιοχών που παρουσιάζουν καρστικοποίηση εστίαζε κυρίως στην προστασία των σπηλαίων και της εντός αυτών πανίδας. Τα τελευταία όμως χρόνια το ενδιαφέρον για την διαχείρισή τους έχει επεκταθεί και σε πολλούς άλλους τομείς. Ως γνωστό, η καρστική τοπογραφία, επιφανειακή και υπόγεια, αναπτύσσεται από την διαλυτική ικανότητα του

νερού των ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων, τα οποία με την συμμετοχή του CO₂ της ατμόσφαιρας, μετατρέπονται σε ασθενές οξύ. Αυτό, προσβάλλει τα ευδιάλυτα ανθρακικά πετρώματα της περιοχής (ασβεστόλιθοι, δολομίτες, μάρμαρα, ψαμμίτες) στην επιφάνεια της γης ή στο υπέδαφος ακολουθώντας διακλάσεις των πετρωμάτων ή και ρήγματα. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και η τρισδιάστατη ανάπτυξη των καρστικών τοπίων δημιουργούνται από μία πολύπλοκη αλληλεπίδραση πετρολογικών, κλιματικών, γεωτεκτονικών, τοπογραφικών, υδρολογικών και βιολογικών παραγόντων. Το νερό που κατεισδύει αυξάνει με διάλυση το μέγεθος των ρωγμών/διακλάσεων των πετρωμάτων διευκολύνοντας έτσι τη διέλευση του επόμενου νερού. Αυτή η διεργασία διαρκεί πολλές χιλιάδες ή και εκατομμύρια χρόνια και οδηγεί τελικά στην σημερινή μορφή ανάπτυξης των επιφανειακών καρστικών μορφών, των καρστικών σπηλαίων και των υπογείων αποστραγγιστικών συστημάτων, των πηγών και επηρεάζει σημαντικά την ποσότητα του επιφανειακού και υπόγειου νερού της περιοχής.

Η εγκατάσταση Ανεμογεννητριών σε περιοχές που η καρστικοποίηση των ασβεστολιθικών πετρωμάτων είναι τόσο έντονη , αποτελεί ενέργεια ριψοκίνδυνη και ασύμβατη με την αειφόρο ανάπτυξη. Είναι εντελώς παράλογο και ανεύθυνο να προσδιορίζονται θέσεις εγκατάστασης για κάθε ανεμογεννήτρια και όρια ΑΣΠΗΕ, χωρίς να έχει προηγηθεί σχετική γεωλογική χαρτογράφηση και μελέτη, όχι μόνο εντός αλλά και περιθωριακά εκτός των ορίων του, όπως και γεωφυσική μελέτη για τον προσδιορισμό της έκτασης και της μορφολογίας του υπόγειου καρστ ώστε να διερευνηθεί διεξοδικά η ύπαρξη ή όχι κατάλληλης θέσης για την ασφαλή θεμελίωση κάθε ανεμογεννήτριας. Οι ενέργειες αυτές είναι απαραίτητες για την προστασία των υπόγειων καρστικών νερών όσο και για την προστασία του υδροφόρου της περιοχής.

Κρίνοντας από την πολύ συχνή ανάπτυξη δολινών και την συχνή συνένωσή τους για τον σχηματισμό Ουβάλων ,το πολύ καλά αναπτυγμένο επικάρστ, την ανάπτυξη διαφόρων μορφών καρστικής τοπογραφίας και βεβαίως την ύπαρξη μεγάλου αριθμού καρστικών σπηλαίων και πηγών στην επαφή των καρστικών ασβεστολίθων με τα υποκείμενα, λιγότερο υδροπερατά αλλά έντονα γεωτεκτονικά καταπονημένα μεταμορφωμένα πετρώματα της Φυλλιτικής -Χαλαζιτικής Σειράς ή με τα μικρότερου βαθμού μεταμόρφωσης ηφαιστειο-ιζηματογενή πετρώματα των Στρωμάτων του Τυρού, η καρστική διάβρωση των ανθρακικών πετρωμάτων της χερσονήσου του Μαλέα θα πρέπει να βρίσκεται στο στάδιο της προχωρημένης ωρίμανσης. Καθώς η θεμελίωση των Ανεμογεννητριών μεταφέρει το βάρος τους στο έδαφος, τα εδάφη θεμελίωσης θα πρέπει να είναι ανθεκτικά σε μεγάλες δυνάμεις και επομένως δεν θα πρέπει να βρίσκονται σε ένα τόσο προχωρημένο στάδιο καρστικής διάβρωσης. **Οι συνήθεις τρόποι αντιμετώπισης**

τέτοιου είδους σοβαρών κατασκευαστικών δυσκολιών είναι περιβαλλοντικά εντελώς ακατάλληλοι για την περιοχή, αφού αναγκαστικά παρεμβαίνουν και επιδρούν αρνητικά στην κυκλοφορία των υπογείων καρστικών νερών, τα οποία όμως είναι αυτά που σε μεγάλο βαθμό τροφοδοτούν τους υπόγειους υδροφορείς. Τα σπήλαια είναι συχνά οικότοποι απειλούμενων προς εξαφάνιση ειδών και απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή για την προστασία τους. Από την Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία έχουν καταγραφεί τουλάχιστον 50 σπήλαια και σπηλαιοβάραθρα πολλά των οποίων έχουν εξερευνηθεί και τα περισσότερα παρουσιάζουν υδρογεωλογικό, παλαιοντολογικό προϊστορικό, αρχαιολογικό, ιστορικό και σπηλαιολογικό ενδιαφέρον. Πολύ περισσότερα σπήλαια είναι γνωστά στους κατοίκους της περιοχής. Σημαντικά αρνητική επίδραση στην επάρκεια των υδατικών πόρων της περιοχής, αναμένεται να προκαλέσει επίσης η διάνοιξη και κατασκευή νέων δρόμων αλλά και η διαπλάτυνση πολλών υπάρχοντων αφού πρέπει να έχουν αρκετό πλάτος και ισχυρό και συμπιεσμένο οδόστρωμα ώστε τα βαριά οχήματα που θα μεταφέρουν τα απαιτούμενα υλικά στους ΑΣΠΗΕ να κινούνται με ασφάλεια.

Οι κάτοικοι της περιοχής εξαρτώνται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τους υπεδαφικούς υδροφορείς για την ύδρευση και την άρδευση. Ο σχηματισμός αυτών των υδροφόρων ήταν αποτέλεσμα ενός συνδυασμού γεωλογικών παραγόντων και διεργασιών που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της γεωλογικής εξέλιξης της περιοχής. Οποιαδήποτε επέμβαση στο υδρογραφικό δίκτυο ,αφαίρεση του εδαφικού μανδύα, αφαίρεση η διατάραξη του δικτύου ρωγμών και διακλάσεων του επικαρστικού ορίζοντα ή του υπεδαφικού καρστ που ρυθμίζουν την κατείσδυση του νερού και την κυκλοφορία των καρστικών νερών στις θέσεις διαμόρφωσης των ΑΣΠΗΕ, την οδοποιία, την κατασκευή των δικτύων μεταφοράς της ενέργειας και την κίνηση των καρστικών νερών, θα έχει σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην παροχή των πηγών αλλά και στην τροφοδοσία με νερό της ευρύτερης περιοχής .

Η υπερ-εκμετάλλευση του υπόγειου νερού έχει ήδη προκαλέσει προβλήματα υφαλμύρινσης στους παράκτιους υδροφόρους και τα πεδινά σημεία. Η διείσδυση του θαλάσσιου νερού προκαλεί μεγάλη ζημιά στους υδροφόρους και χρειάζεται πολύς χρόνος για να ανακάμψουν με φυσικό τρόπο.

Μεταφέρω εδώ μέρος του κειμένου ανακοίνωσης του Δημάρχου Μονεμβασίας κ. Η,Τριχείλη που δημοσιεύτηκε στον τοπικό τύπο τον ΙΟΥΛΙΟ του 2020.

<< Ο Δήμος μας αντιμετωπίζει οξύ πρόβλημα λειψυδρίας λόγω της παρατεταμένης ανομβρίας, της αλλαγής των κλιματικών συνθηκών και της υφαλμύρινσης. Ο υδροφόρος ορίζοντας είναι πολύ χαμηλά και οι αρδεύσεις έχουν ξεκινήσει πολύ νωρίς. Προειδοποιούμε τους κατοίκους ότι θα υπάρξει σοβαρό πρόβλημα στην επάρκεια του νερού. Υπενθυμίζω ότι ο Δήμος παρέχει το νερό μόνο για ύδρευση!!! Απαγορεύεται η χρήση του νερού για άρδευση, πότισμα δέντρων, κηπευτικών, πλύσιμο αυτοκινήτων, αυλών κλπ. ... Πρέπει όλοι σαν καταναλωτές να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί και να φροντίζουμε για τη μεγαλύτερη οικονομία. Η άσκοπη κατανάλωσή του θα μας οδηγήσει σε διακοπές υδροδότησης. Επίσης ζητώ από τους αγρότες...να κάνουν μόνο τα απαραίτητα ποτίσματα.... διότι το επόμενο στάδιο είναι η καταστροφή των καλλιεργειών και η ερήμωση της περιοχής μας.>>

Αυτά ανακοίνωσε ο κ. Δήμαρχος πριν εγκατασταθούν οι Ανεμογεννήτριες.

Μπορούμε άραγε να μαντέψουμε, ποιο θα είναι το περιεχόμενο μιας αντίστοιχης ανακοίνωσης που θα γίνει κάποιον άλλο ΙΟΥΛΙΟ, λίγα μόνο χρόνια μετά τη λειτουργία τους στη Χερσόνησο του Καβομαλιά;

Ο Δήμος, οι κάτοικοι της περιοχής, και όλοι οι ευαισθητοποιημένοι για τις αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον πολίτες, δικαίως προβληματίζονται και διαμαρτύρονται με συνδυασμένες ή ατομικές ενέργειες:

- Σε μία περιοχή που επικρατούν ανθρακικά πετρώματα με καρστική διάβρωση που έχει φθάσει τουλάχιστον στο στάδιο προχωρημένης ωρίμανσης, η αυξημένη συσσώρευση πολλών εγκαταστάσεων ΑΣΠΗΕ και εκατοντάδων Ανεμογεννητριών, είναι βέβαιο ότι θα επηρεάσει αρνητικά, το ήδη ανεπαρκές σήμερα για τις ανάγκες των κατοίκων, διαθέσιμο νερό.
- Βλέπουν ότι οι επιτροπές που ελέγχουν τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων εγκρίνουν κάθε προτεινόμενη πρόταση εγκατάστασης ΑΣΠΗΕ, αποδεχόμενες ότι υπάρχει γενικώς ανάγκη στήριξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.
- Γνωρίζουν ότι η περιοχή τους έχει πράγματι υψηλό Αιολικό δυναμικό, πιστεύουν όμως ότι αυτή η επαναστατική αλλαγή στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με ΑΠΕ μπορεί να γίνει χωρίς να υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις και υποτίμηση του φυσικού περιβάλλοντός τους.

- Ο προβληματισμός των κατοίκων μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα χρήσιμος στο ΥΠΕΝ για την προώθηση κατόπιν ειδικών μελετών, εναλλακτικών έργων υγιούς ανάπτυξης των ΑΠΕ, προστατεύοντας το περιβάλλον σε περιοχές όπως αυτή της Χερσονήσου του Μαλέα, όπου οι ειδικές υδρογεωλογικές συνθήκες δεν είναι κατάλληλες για την ανάπτυξη βιομηχανικής ηλεκτροπαραγωγής από ανεμογεννήτριες.

Χρήστος Γ. Καταγάς

Ομότιμος καθηγητής Γεωλογίας Παν/μίου Πατρών

Σύνοψη:

Η διαδικασία Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης δεν πρέπει να είναι μια τυπική διαδικασία, αντιθέτως πρέπει τα στοιχεία που αναγράφονται στην ΜΠΕ να είναι ακριβή και να αναφέρονται σε πραγματικά δεδομένα.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- Δεν εξετάζεται η εκτεταμένη εκμετάλλευση της περιοχής από το σύνολο των έργων που βρίσκονται υπό αδειοδότηση, αφού κυριολεκτικά αποκόπτουν πλήρως τη μια πλευρά του Καβομαλιά από την άλλη στα ζώα, στα μεταναστευτικά και ενδημικά πτηνά, επηρεάζοντας το οικοσύστημα και την ευρύτερη περιοχή με σοβαρές μελλοντικές συνέπειες για τον ίδιο τον άνθρωπο
- Δημιουργείται ένα τείχος 8 ανεμογεννητριών σε μια νοητή γραμμή 3,5 χιλιομέτρων με ύψος 150 μετρά και άνοιγμα φτερωτής 117 μέτρα.
- Δημιουργούνται δεκάδες χιλιόμετρα νέων δρόμων και βιομηχανοποιούνται ανέγγιχτα, από ανθρώπινη παρέμβαση, τοπία εκατοντάδων στρεμμάτων.
- Το έργο τοποθετείται σε μια περιοχή μεγάλης βιοποικιλότητας που προορίζεται να χαρακτηριστεί Περιφερειακό Πάρκο και Τοπίο Διεθνούς Αξίας – Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους.
- Μελέτη του, εποπτευόμενου από το ΥΠΕΝ Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) χαρακτηρίζει τη χερσόνησο του Καβομαλιά ως ζώνη αποκλεισμού ΑΣΠΗΕ.
- Μελέτες του Εργαστηρίου Διατήρησης της Βιοποικιλότητας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων για τις Περιοχές Άνευ Δρόμων (ΠΑΔ) και Αδιατάρακτες Φυσικές

Περιοχές (ΑΦΠ) ως εργαλεία Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, που νομοθετεί η πολιτεία, απορρίπτουν το συγκεκριμένο έργο.

- Το έργο βρίσκεται κοντά σε ΠΕΔ Natura 2000 και η Δέουσα Εκτίμηση που κατατέθηκε δεν συμπεριλαμβάνει γνωμοδοτήσεις και στοιχεία αρχών υπεύθυνων για την προστασία της φύσης πχ Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία.
- Η περιοχή που προγραμματίζεται να υλοποιηθεί το έργο, έχει μεγάλο σπηλαιολογικό ενδιαφέρον, Σπήλαιο Αγίας Αικατερίνης, Σπήλαιο Κισσού, Σπήλαιο Μαύρης Σπηλιάς, βάραθρα κλπ.
- Η περιοχή που προγραμματίζεται να υλοποιηθεί το έργο, έχει μεγάλο αρχαιολογικό ενδιαφέρον.
- Η περιοχή που προγραμματίζεται να υλοποιηθεί το έργο, έχει μεγάλο αριθμό νυχτερίδων οι οποίες επηρεάζονται σημαντικά από τις ανεμογεννήτριες και αποτελούν καταλυτικό παράγοντα για την βιοποικιλότητα της ευρύτερης περιοχής.
- Σύμφωνα με το ΕΠΧΣ για τις ΑΠΕ, δεν τηρούνται οι ελάχιστες αποστάσεις από ζώνες ή εγκαταστάσεις παραγωγικής δραστηριότητας όπως είναι το αναρριχητικό πάρκο (ΖΟΜΠΟΛΟ-ΚΟΤΡΩΝΙ-ΧΙΟΝΗ-ΛΥΚΟΓΚΡΕΜΟΣ) (50μ), (ελάχιστη απόσταση 1000μ).
- Η μελέτη για την ορνιθοπανίδα δεν πληροί τις απαραίτητες ερευνητικές μεθόδους και επιπλέον, αγνοεί την ύπαρξη σπάνιων ενδημικών και αποδημητικών πτηνών (πχ Σπιζαετός).
- Η μελέτη για την χλωρίδα δεν ενασχολείται με σπάνια και υπό εξαφάνιση φυτά της περιοχής (Τουλίπα Γουλιμή κλπ).

Προτείνω την απόρριψη της συγκεκριμένης ΜΠΕ ως ελλιπέστατη και ανεπαρκής.

Υπογραφή